

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

OFICJALNY ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

WYCHODZI 5 I 20 KAŻDEGO MIESIĄCA

Rok I

Warszawa, dnia 5 lipca 1948 r.

Nr 2

TREŚĆ NUMERU:

	Str.
I. UCHWAŁY NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ Z DNIA 18 CZERWCA 1948 R.	
1. Tymczasowy Regulamin Naczelnej Rady Spółdzielczej	2
2. Ukonstytuowanie Prezydium N. R. S.	4
3. Statut wewnętrzny Spółdzielczego Instytutu Naukowego	4
4. Powołanie Rady Naukowej S. I. N.	5
5. O powołaniu Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego	6
6. O rozwiązaniu „Społem“ Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P.	6
7. O przekazaniu przez Z. G. S. „Społem“ właściwym centralom spółdzielni wypłaconych przez Spółdzielnie udziałów członkowskich	6
8. O rozwiązaniu Centrali Spółdzielni Spedycyjno-Przewozowych w Warszawie	6
9. W sprawie central spółdzielczo - państwowych i przedsiębiorstw państwowo i spółdzielczych	7
10. W sprawie opłat członkowskich	7
11. Powołanie Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“	7
12. Powołanie Centrali Spółdzielni Mleczarsko - Jajczarskich	13
13. Powołanie Centrali Spółdzielni Spożywców „Społem“	20
14. Powołanie Centrali Spółdzielni Pracy	27
15. Powołanie Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich	33
16. Powołanie Centrali Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“	39
II. Uchwała Zarządu C. Z. S. z dnia 11. VI. 1948 r. w sprawie przydzielenia do Central różnych spółdzielni handlowych oraz spółdzielni pracy i różnych	46
III. Komunikaty Wydziałów C. Z. S.:	
1. Od Wydziału Organizacyjnego — w sprawie walki z analfabetyzmem	47
2. Z Biura Prawnego — o sposobie udawadniania przez podatników przychodów gotówkowych	47
IV. Różne	
1. Adresy Central Spółdzielni	48
2. Errata do Nr 1 „Monitora Spółdzielczego“	48
3. Treść Nr 1 „Monitora Spółdzielczego“	48

UCHWAŁY NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ

Z D NIA 18 CZECA 1948 r.

TYMCZASOWY REGULAMIN NACZELNEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ

I. Zakres działania

§ 1.

Naczelna Rada Spółdzielcza jest władzą uchwalającą i nadzorczą Związku. Kompetencje Naczelnej Rady Spółdzielczej są ustalone w ustawie z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni oraz w statucie Centralnego Związku Spółdzielczego.

II. Posiedzenia Naczelnej Rady Spółdzielczej

§ 2.

Posiedzenia Naczelnej Rady Spółdzielczej zwołuje co najmniej raz na kwartał Prezes Naczelnej Rady Spółdzielczej:

- a) z własnej inicjatywy,
- b) na skutek uchwały Prezydium N. R. S.,
- c) na wniosek $\frac{1}{4}$ liczby członków N. R. S., posiadających głos decydujący,
- d) na wniosek Zarządu C. Z. S.,
- e) na wniosek Ministra, reprezentowanego w N. R. S. (§ 19 statutu C. Z. S.).

Wnioski wymienione wyżej w pkt. c, d, e winny być uzasadnione i zawierać projekt porządku obrad N. R. S.

§ 3.

Termin i porządek obrad posiedzenia N. R. S. ustala Prezydium N. R. S. po wysłuchaniu opinii Zarządu C. Z. S.

W wypadku przewidzianym wyżej w § 2 pkt a — termin i porządek obrad posiedzenia N. R. S. ustala Prezes N. R. S. po wysłuchaniu opinii Zarządu C. Z. S.

§ 4.

Zawiadomienia o terminie posiedzenia N. R. S. z projektowanym porządkiem obrad winny być doręczone członkom Rady przynajmniej na 14 dni przed terminem. Do zawiadomienia winny być dołączone odpisy wniosków i innych materiałów, które mają być rozpatrywane przez N. R. S.

Najpóźniej na 7 dni przed terminem posiedzenia każdy członek N. R. S. może zgłosić Prezesowi N. R. S. umotywowany wniosek o zmianę lub uzupełnienie porządku obrad. Wniosek taki Prezes N. R. S. winien podać do wiadomości N. R. S. przed zatwierdzeniem porządku obrad. Poza tym każdy członek N. R. S. może zgłaszać Prezesowi N. R. S. wnioski o umieszczenie konkretnej sprawy na porządku obrad najbliższego posiedzenia N. R. S., termin którego nie został jeszcze ustalony.

§ 5.

Posiedzenia N. R. S. są prawomocne przy obecności co najmniej połowy liczby członków N. R. S., posiadających głos decydujący.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos Prezesa N. R. S.

§ 6.

Posiedzenia N. R. S. winny być protokołowane. Protokoły są wpisywane do specjalnej księgi i podpisane przez Prezesa i sekretarza.

Odpisy protokołu winny być doręczone wszystkim członkom Rady najpóźniej w ciągu 14 dni od daty posiedzenia. Poza tym odpis protokołu przesyła się Zarządowi C. Z. S.

Każdy członek N. R. S. w ciągu 7 dni od daty otrzymania odpisu protokołu może zgłosić poprawki do protokołu. Wnioski te rozpatruje N. R. S. na najbliższym posiedzeniu przed powzięciem uchwały o zatwierdzeniu protokołu poprzedniego posiedzenia.

§ 7.

Członkowie N. R. S. mają obowiązek usprawiedliwić swoją nieobecność na posiedzeniu N. R. S. lub Komisji N. R. S.

Usprawiedliwienie należy złożyć na ręce Prezesa N. R. S. najdalej w ciągu 14 dni od daty posiedzenia. O uznaniu usprawiedliwienia za wystarczające decyduje Prezes N. R. S., który o swojej decyzji zawiadamia zainteresowanego. Od tej decyzji może zainteresowany odwołać się do Prezydium N. R. S., które decyduje ostatecznie.

W wypadku opuszczenia przez członka N. R. S. bez wystarczającego usprawiedliwienia trzech kolejnych posiedzeń N. R. S. — traci on swój mandat, o czym orzeka N. R. S. na wniosek Prezesa N. R. S.

§ 8.

W wypadku śmierci, zrzeczenia się lub utracenia mandatu przez członka N. R. S. — na jego miejsce N. R. S. powołuje jednego z zastępców członków N. R. S. Uchwała taka zapada w głosowaniu tajnym.

§ 9.

Uchwały w sprawie powołania, zawieszenia lub odwołania członków Zarządu C. Z. S. zapadają w głosowaniu tajnym.

W innych wypadkach głosowanie tajne odbywa się na żądanie 1/2 członków N. R. S., posiadających głos decydujący.

III. Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej

§ 10.

Do zakresu działania Prezydium N. R. S. należy:

- a) zwoływanie Krajowego Kongresu Spółdzielczego i Wojewódzkich Zjazdów C. Z. S. i ustalanie porządku obrad wymienionego kongresu i zjazdów;
- b) ustalanie terminów posiedzeń i porządku obrad N. R. S.;
- c) ustalanie wytycznych w zakresie form nadzoru nad centralami spółdzielni, centralami spółdzielczo-państwowymi, przedsiębiorstwami państwowo-spółdzielczymi i spółdzielniami;
- d) nadzór nad działalnością Komisji N.R.S.;
- e) uchylanie na wniosek Zarządu C. Z. S. uchwał wojewódzkich zjazdów C. Z. S. i uchwał walnych zgromadzeń central spółdzielni w wypadku gdy te uchwały naruszają przepisy ustaw;
- f) czuwanie nad wykonaniem przez Zarząd uchwał Krajowego Kongresu Spółdzielczego i Naczelnej Rady Spółdzielczej;
- g) zwoływanie walnego zgromadzenia central spółdzielni, o ile władze centrali zaniedbują wykonanie w tym względzie swoich obowiązków statutowych;
- h) rozstrzyganie odwołań spółdzielni od orzeczenia Zarządu C. Z. S. w sprawie rozwiązania spółdzielni;
- i) ustalanie wytycznych w zakresie nadawania uprawnień rewidentom;
- j) określanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką Zarząd może zaciągać w imieniu C. Z. S.;
- k) upoważnianie Zarządu do zbywania i obciążania nieruchomości;
- l) zatwierdzanie decyzji Zarządu C. Z. S. o powołaniu i odwołaniu pełnomocników C. Z. S.;
- m) niecierpiące zwłoki sprawy należące do zakresu działania Naczelnej Rady Spółdzielczej.

§ 11.

Prezydium składa się z Prezesa, trzech jego zastępców i sekretarza wybieranych przez Naczelną Radę Spółdzielczą spośród członków Rady, mających głos decydujący. Prezesa, w czasie jego nieobecności, zastępuje jeden z zastępców, wyznaczony przez Prezesa.

§ 12.

Posiedzenia Prezydium są zwoływane

Prezesa lub jego zastępcę (§ 11). Posiedzenia odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

Do ważności uchwał potrzebna jest obecność trzech członków, w tym Prezesa lub jego zastępcy.

Uchwały zapadają większością głosów.

§ 13.

W posiedzeniach Prezydium biorą udział z głosem doradczym członkowie Zarządu C.Z.S.; poza tym w posiedzeniach Prezydium mogą brać udział z głosem doradczym zaproszeni przez Prezesa N. R. S. członkowie komisji Rady i pracownicy C. Z. S. zajmujący odpowiedzialne stanowiska.

§ 14.

Posiedzenia winny być protokołowane. Protokoły są wpisywane do specjalnej księgi i są podpisywane przez Prezesa i Sekretarza Biura N. R. S.

Odpisy protokółów winny być doręczone członkom Prezydium i Zarządowi C. Z. S.

§ 15.

Prezes N. R. S. ma obowiązek podać na najbliższym posiedzeniu Rady do zatwierdzającej wiadomości Naczelnej Rady Spółdzielczej uchwały powzięte przez Prezydium Rady w sprawach niecierpiących zwłoki, należące do zakresu działania Naczelnej Rady Spółdzielczej.

IV. Komisje

§ 16.

Ustanawia się następujące stałe komisje Naczelnej Rady Spółdzielczej:

- a) Komisja budżetowo-rewizyjna,
- b) Komisja organizacyjno-samorządowa,
- c) Komisja Naukowa (Rada Naukowa Spółdzielczego Instytutu Naukowego),
- d) Komisja do spraw szkolenia i propagandy.

§ 17.

Poza Komisjami wymienionymi wyżej w § 16 Rada może powoływać inne komisje stałe lub czasowe dla załatwienia określonej sprawy. W uchwale powołującej komisje winny być ściśle określone zadania, dla spełnienia których komisja została powołana.

Regulaminy komisji są uchwalane przez Radę.

§ 18.

Członkami komisji mogą być osoby niebędące członkami Rady.

Przewodniczącym komisji winien być członek Rady.

Komisje mogą zapraszać do współpracy rzeczoznawców.

Komisje nie mogą podejmować uchwał w zastępstwie Rady.

V. Sekretariat techniczny Naczelnej Rady Spółdzielczej

§ 20.

Dla ułatwiania spraw związanych z techniczną stroną zwoływania i odbywania obrad Krajowego Kongresu Spółdzielczego, Naczelnej Rady Spółdzielczej, Prezydium N. R. S. i Komisji N. R. S., opracowywania materiałów na te posiedzenia i wykonania uchwał — Zarząd C. Z. S. przydzieli odpowiednich pracowników.

§ 21.

Skład osobowy sekretariatu technicznego Zarząd C. Z. S. będzie uzgadniał z Prezesem N. R. S.

Wydatki związane z utrzymaniem sekretariatu N. R. S. pokrywane są z budżetu C. Z. S. w ramach wydatków na Naczelną Radę Spółdzielczą.

UKONSTYTUOWANE PREZYDIUM N. R. S.

Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej ukonstytuowało się jak następuje:

- Prezes — Stanisław Szwalbe
I. Wiceprezes — Edward Droźniak
II. „ — Jan Grubecki
III. „ — Jan Król
Sekretarz — Adamusowa Józefa

(Pełny wykaz członków N.R.S. p. Nr 1 Monitora Spółdzielczego str. 13)

STATUT WEWNĘTRZNY SPÓŁDZIELCZEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO

zatwierdzony na posiedzeniu Naczelnej Rady Spółdzielczej
w dniu 18 czerwca 1948 r.

§ 1.

Nazwa: Centralny Związek Spółdzielczy — Spółdzielczy Instytut Naukowy.

CELE I ZADANIA

§ 2.

Spółdzielczy Instytut Naukowy jest autonomicznym Wydziałem naukowo-badawczym Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 3.

Instytut ma na celu planowanie, prowadzenie oraz popieranie badań naukowych o charakterze teoretycznym i praktycznym w zakresie zainteresowań spółdzielczości.

§ 4.

Dla osiągnięcia powyższych celów Instytut:

- ustala w porozumieniu ze spółdzielczymi placówkami ogólny plan prac badawczych spółdzielczości, koordynuje ich działalność oraz udziela im pomocy organizacyjnej, ewentualnie finansowej, w zakresie wspólnie ustalonego planu,
- koordynuje plan pracy spółdzielczych placówek badawczych z pokrewnymi instytucjami państwowymi i centralnymi ośrodkami społecznymi o charakterze badawczym i pianistycznym, oraz współpracuje w tym zakresie z katedrami na wyższych uczelniach.
- prowadzi we własnym zakresie prace badawcze.

- utrzymuje łączność z pokrewnymi zagranicznymi instytucjami naukowymi,
- współdziała z zainteresowanymi instytucjami w sferze i pogłębianiu świadomości spółdzielczej oraz wiedzy o spółdzielczości,
- redaguje czasopisma naukowe i inne wydawnictwa Instytutu,
- gromadzi materiały naukowe oraz prowadzi archiwum oraz centralne i terenowe biblioteki wraz z czytelniami.
- wykonuje prace specjalne, zlecone przez organizacje spółdzielcze i inne instytucje społeczno-gospodarcze, o ile wiążą się one z ogólnymi zadaniami Instytutu.

CZŁONKOWIE

§ 5.

Członkowie Instytutu dzielą się na:

- członków korespondentów,
- członków honorowych,
- instytucje współdziałające.

§ 6.

Członkami korespondentami mogą być osoby fizyczne w kraju i zagranicą, współpracujące z Instytutem.

§ 7.

Członkami honorowymi Instytutu mogą być osoby fizyczne, które mają szczególne zasługi dla rozwoju spółdzielczości.

§ 8.

Członkami współdziałającymi Instytutu mogą być jedynie członkowie C. Z. S. (centrale

spółdzielcze i większe spółdzielnie), którzy są specjalnie zainteresowani w prowadzeniu badań nad poszczególnymi zagadnieniami spółdzielczymi i zobowiązują się do pokrycia kosztów tych badań.

§ 9.

Członków korespondentów i członków współdziałających przyjmuje Dyrektor Instytutu.

Godność członka honorowego nadaje Zarząd C. Z. S. na wniosek Rady Naukowej.

§ 10.

Członkowie honorowi i korespondenci oraz C. Z. S. korzystają z urządzeń Instytutu bezpłatnie. Obowiązkiem ich jest popieranie prac Instytutu poprzez pomoc i ułatwianie mu prowadzenia badań na terenie ich działalności oraz poprzez nadsyłanie wszelkich potrzebnych materiałów.

ORGANIZACJA

§ 11.

Pracami Instytutu kierują:

1. Rada Naukowa,
2. Przewodniczący Rady Naukowej,
3. Dyrektor Instytutu (Członek Zarządu C. Z. S.).

§ 12.

W skład Rady Naukowej wchodzi:

- a) Przewodniczący Rady Naukowej, powołany przez Naczelną Radę Spółdzielczą,
 - b) Prezes Zarządu C. Z. S.,
 - c) Powołani przez Naczelną Radę Spółdzielczą na wspólny wniosek Zarządu C. Z. S. i Przewodniczącego Rady Naukowej wybitni pracownicy naukowcy i działacze społeczni,
 - d) Przedstawiciele central spółdzielczych w liczbie po 1 z każdej.
- Kadencja Rady trwa 3 lata.
W posiedzeniach Rady Naukowej mogą brać udział z głosem doradczym:

- a) członkowie Zarządu C. Z. S.,
- b) Dyrektor i zaproszeni przez niego pracownicy Spółdzielczego Instytutu Naukowego.

Rada Naukowa może na swe posiedzenia zapraszać wybitnych znawców poszczególnych badanych przez Instytut zagadnień.

§ 13.

Rada Naukowa zbiera się co najmniej 4 razy do roku. Zwołuje ją Przewodniczący Rady Naukowej.

§ 14.

Do kompetencji Rady Naukowej należy:

- a) zatwierdzanie programów pracy naukowo-badawczej i wydawniczej Instytutu.

- b) opiniowanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań Instytutu,
- c) stawianie wniosków o nadanie godności członka honorowego SIN.

§ 15.

Do kompetencji Przewodniczącego Rady należy:

- a) ogólny nadzór nad pracami badawczymi Instytutu, a w szczególności opiniowanie odcinkowo-okresowych planów pracy,
- b) zwoływanie zebrań Rady Naukowej i przewodniczenie na tych zebraniach.

§ 16.

Organem kierowniczo-wykonawczym Instytutu jest Dyrektor (Członek Zarządu C. Z. S.).

Uprawnienia i obowiązki Dyrektora jako członka Zarządu C. Z. S. określa regulamin Zarządu C. Z. S.

Dyrektor stoi na czele biura oraz wszelkich agend Instytutu.

Do zadań Dyrektora należy w szczególności:

- a) kierowanie całością prac Spółdzielczego Instytutu Naukowego,
- b) opracowywanie planów pracy, preliminarzy i sprawozdań,
- c) nadzór nad pracami redakcyjnymi,
- d) wszelkie inne czynności nie zastrzeżone innym organom Instytutu.

FUNDUSZE

§ 17.

Instytut administruje funduszami specjalnymi przeznaczonymi na akcję naukowo-badawczą, wydawniczą i stypendialną w tym zakresie a ustalonymi przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

§ 18.

Spółdzielczy Instytut Naukowy ma swój budżet, który mieści się w ramach budżetu C. Z. S.

POWOŁANIE RADY NAUKOWEJ SPÓLDZIELCZEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO

Zgodnie z § 12a) i c) Statutu Wewnętrznego Spółdzielczego Instytutu Naukowego, Naczelna Rada Spółdzielcza powołała:

na Przewodniczącego Rady Naukowej
D-ra Henryka Kołodziejkiego;

na członków Rady Naukowej:

Bagińskiego Władysława,
Bierzanka Remigiusza,
Blinowskiego Franciszka,
Chałasińskiego Józefa,
Drożniaka Edwarda,
Garbacika Eugeniusza,
Gołębiowskiego Tadeusza

Jędrychowskiego Stefana,
Kołodziejskiego Henryka,
Lange Oskara.
Ochaba Edwarda.
Olewińskiego Mariana,
Rapackiego Adama,
Rączkowskiego Stanisława,
Sokołowskiego Kazimierza,
Strzeleckiego Edwarda,
Szymańskiego Zdzisława,
Siekierskiej Janiny,
Tatonia Antoniego,
Tepichta Jerzego,
Wolskiego Jana.
Witwickiego Wiktora.

POWOLANIE ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

Na podstawie § 18 lit. c) statutu Centralnego Związku Spółdzielczego Naczelna Rada Spółdzielcza:

Powołuje Prezesa Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego w osobie Edwarda Ochaba, powołuje członków Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego w osobach:

Jan Domański
Adam Fijałek
Leon Marszałek
Teofil Pszczółkowski
Ludwik Pawłowski
Stefan Surzycki

Prezes Ochab zakomunikował Naczelnej Radzie Spółdzielczej następujący podział funkcji w Zarządzie C.Z.S.:

Prezes: Ochab Edward

Wiceprezes: Marszałek Leon

II. Wydział Organizacyjny: Dyr. L. Marszałek

III. Wydział Planowania: Dyr. L. Pawłowski

IV. Wydział Naukowo - Ekonomiczny (S.I.N.):
Dyr. S. Surzycki

VI. Wydział Kadr i Szkolenia: Dyr. A. Fijałek

VII. Wydział Wydawnictw i Propagandy: Dyr.
T. Pszczółkowski

Sekretarzem Zarządu jest dyr. Franciszek Kusto, który jednocześnie prowadzi Wydział I-Ogólny.

ROZWIĄZANIE „SPOŁEM“ ZWIĄZKU GOSPODARCZEGO SPÓŁDZIELNI R. P.

Naczelna Rada Spółdzielcza na podstawie art. 36 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni postanawia rozwiązać „Społem“ Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami — z dniem 30 czerwca 1948 r.

Celem przyspieszenia prac likwidacyjnych Naczelna Rada Spółdzielcza upoważnia Komli-

ję Likwidacyjną „Społem“ do wstępnego przeprowadzenia podziału majątku „Społem“ i rozrachunków finansowych już na podstawie bilansu „Społem“ na dzień 31 grudnia 1947 r. z tym, że dalsze uzupełnienie podziału majątku i rozliczeń nastąpi na podstawie bilansu na dzień 30. VI. 1948 r. oraz na dzień zamknięcia likwidacji.

Dokonany przez Komisję Likwidacyjną „Społem“ wstępny podział majątku będzie przedstawiony Naczelnej Radzie Spółdzielczej do zatwierdzenia, zgodnie z art. 36 wyżej wymienionej Ustawy z dnia 21 maja 1948 r.

Nadzór nad działalnością Komisji Likwidacyjnej „Społem“ zleca się Zarządowi Centralnego Związku Spółdzielczego.

PRZEKAZANIE PRZEZ „SPOŁEM“ ZWIĄZEK GOSPODARCZY SPÓŁDZIELNI R. P. WŁAŚCIWYM CENTRALOM SPÓŁDZIELNI WPLACONYCH PRZEZ SPÓŁDZIELNIE UDZIAŁÓW CZŁONKOWSKICH.

W związku z uchwałą Naczelnej Rady Spółdzielczej z dnia 18 czerwca 1948 r. o rozwiązaniu z dniem 30 czerwca 1948 r. „Społem“ Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. w Warszawie — Spółdzielni z odp. udz. — Naczelna Rada Spółdzielcza stwierdza, że zgodnie z art. 36 ust. 2 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni, spółdzielnie — członkowie „Społem“ Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. — stają się członkami właściwych nowopowołanych central spółdzielni z chwilą zarejestrowania statutów tych central.

Naczelna Rada Spółdzielcza postanawia, że udziały członkowskie, wpłacone przez członków „Społem“ Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P., będą przez Komisję Likwidacyjną „Społem“ przekazane właściwym centralom spółdzielni. Przekazanie udziałów nastąpi po zatwierdzeniu przez Naczelną Radę Spółdzielczą, sporządzonego przez Komisję Likwidacyjną „Społem“, planu podziału masy majątkowej „Społem“ Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P.

Naczelna Rada Spółdzielcza upoważnia Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej do ustalenia wykazu spółdzielni, zgodnie z art. 36 ust. 2 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni.

ROZWIĄZANIE CENTRALI SPÓŁDZIELNI SPEDYCYJNO-PRZEWOZOWYCH W WARSZAWIE

Na podstawie art. 36 ust. 4 i 6 Ustawy z dn. 21 maja 1948 r. Naczelna Rada Spółdzielcza postanawia rozwiązać z dniem 30 czerwca 1948 r. centralę gospodarczą spółdzielni p.n. „Centrala Spółdzielni Spedycyjno - Przewozowych w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“, — zapisaną w rejestrze

spółdzielni w Sądzie Okręgowym w Warszawie pod Nr 3231-XXIII.

Majątek i agendy rozwiązanej Centrali podlegają przekazaniu Centrali Spółdzielni Pracy w Warszawie — spółdzielni z odpowiedzialnością udziałami.

Nadzór nad działalnością Komisji Likwidacyjnej rozwiązanej Centrali Spółdzielni Spedycyjno-Przewozowych w Warszawie zleca się Zarządowi Centralnego Związku Spółdzielczego.

W sprawie central spółdzielczo - państwowych i przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych

Na podstawie art. 21 statutu Centralnego Związku Spółdzielczego — Naczelna Rada Spółdzielcza przelewa na okres do następnego plenarnego posiedzenia Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej uprawnienia swoje, wynikające z ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo - państwowych i z ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o przedsiębiorstwach państwowo - spółdzielczych — w stosunku do Central Spółdzielczo - Państwowych: Mięsnej, Rybnej, Spółdzielni Rzemieślniczych Cechowych, i w stosunku do następujących Przedsiębiorstw Państwowo - Spółdzielczych: Polskie Zakłady Zbożowe, Obrotu Artykułami Włókienniczymi, Handlu Zagranicznego i Spedycyjno - Przewozowe.

W sprawach tych Prezydium Rady Naczelnej podejmować będzie uchwały na wniosek

Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego. Uchwały te zostaną przedłożone Naczelnej Radzie Spółdzielczej do zatwierdzenia na najbliższych posiedzeniach Rady.

W sprawie opłat członkowskich

Na podstawie §§ 18, 21 i 39 statutu Centralnego Związku Spółdzielczego i § 10 pkt. n. Naczelnej Rady Spółdzielczej — Naczelna Rada Spółdzielcza upoważnia Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej do ustalenia na okres II półrocza 1948 r. wysokości opłat organizacyjnych, pobieranych od spółdzielni, central spółdzielni i central spółdzielczo - państwowych na rzecz Centralnego Związku Spółdzielczego i od spółdzielni na rzecz Central — przy zachowaniu zasady, że normy opłat tych nie mogą być wyższe od norm opłat ustalonych przez b. Związek Rewizyjny Spółdzielni R.P. na rok 1947 i I półrocze 1948 r.

Upoważnia się Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego i Zarząd Central do pobierania opłat w wysokości ustalonej przez Prezydium Rady Nadzorczej w okresie do zatwierdzenia tych opłat przez Naczelną Radę Spółdzielczą zgodnie z § 15 Regulaminu Rady.

Równocześnie Naczelna Rada Spółdzielcza zaleca, by Prezydium Naczelnej Rady Spółdzielczej i Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego oraz zarządy wszystkich central spółdzielczych i spółdzielczo-państwowych dołożyły starań, aby dotychczasowe opłaty organizacyjne zostały obniżone jeszcze w okresie II-go półrocza br.

POWOŁANIE CENTRALI ROLNICZEJ SPÓŁDZIELNI „SAMOPOMOC CHŁOPSKA“.

Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni i par. 18 statutu Centralnego Związku Spółdzielczego — Naczelna Rada Spółdzielcza:

- 1) powołuje z dniem 1 lipca 1948 r. Centralę Spółdzielni p.n.: Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami,
- 2) nadaje wymienionej wyżej Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały,
- 3) powołuje pierwszą Radę Nadzorczą wymienionej wyżej Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ w następującym składzie:

CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ:

1. Bażyk Tadeusz — Kielce
2. Bodalski Józef — Warszawa
3. Folta Władysław — Rzeszów
4. Gołębiowski Stanisław — Płock

5. Grubecki Jan — Warszawa
6. Hawryluk-Głowacki Piotr — Warszawa
7. Jaworski Marian — Warszawa
8. Józwiak Stefan — Kutno
9. Koter Mieczysław — Łask
10. Kranz Józef — Bydgoszcz
11. Kretkowski Józef — Warszawa
12. Leś Józef — —Tarnów
13. Madejczyk Jan — Rzeszów
14. Niedziałek Wiktor — Grudziądz
15. Piotrowski Teodor — Warszawa
16. Prewencki Zygmunt — Pułtusk
17. Rataj Julian — Warszawa
18. Rogacki Sylwester — Kalisz
19. Sokół Bolesław — Warszawa
20. Tkaczow Stanisław — Warszawa
21. Tyborowski Józef — Warszawa
22. Wawrzeński Józef — Sandomierz
23. Wojtaszek Stanisław — Bochnia

Zastępcy członków Rady Nadzorczej:

1. Golik Józef — Wysokie Mazowieckie
2. Majewski — Wrocław

III. WŁADZE CENTRALI

§ 18.

Władzami Centrali są:

- a) Zjazd Delegatów,
- b) Rada Nadzorcza,
- c) Zarząd.

A. Zjazd Delegatów

§ 19.

Zjazd Delegatów jest naczelną władzą Centrali. Zjazd Delegatów składa się z delegatów, wybranych na okręgowych zgromadzeniach spółdzielni.

Delegatami na Zjazd mogą być jedynie członkowie zrzeszonych spółdzielni.

Każdy delegat na Zjeździe ma tylko jeden głos. Prawo głosu można wykonywać tylko osobiście.

§ 20.

W Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem doradczym:

- a) przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Związku Samopomocy Chłopskiej i Ligi Kobiet;
- b) członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali;
- c) przedstawiciele innych central spółdzielni, spółdzielczo - państwowych oraz przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze;
- d) przedstawiciel Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych.

§ 21.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów należy:

- a) podejmowanie uchwał w sprawach wymienionych w §§ 4 — 9,
- b) zatwierdzanie sprawozdania z działalności Centrali,
- c) powoływanie i odwoływanie członków Rady,
- d) zmiana statutu,
- e) uchwalanie regulaminu Zjazdu oraz zatwierdzanie regulaminu Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni,
- f) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji dokonanej przez C. Z. S.

§ 22.

Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd raz na dwa lata, najpóźniej w 6 miesięcy po upływie drugiego roku obrachunkowego. Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd stosownie do przepisów ustawy.

O czasie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Delegatów Zarząd powinien zawiadomić delegatów na Zjazd, Centralny Związek Spółdzielczy oraz Związek Samopomocy Chłopskiej przynajmniej na cztery tygodnie przed terminem, za pomocą pisemnych zawiadomień oraz

ogłoszeń, zamieszczonych w prasie, zgodnie z § 53 statutu. Wnioski spółdzielni i Rad Okręgowych na Zjazd Delegatów powinny być przedstawione Zarządowi Centrali na piśmie na 6 tygodni przed terminem Zjazdu.

§ 23.

Uchwały na Zjeździe, za wyjątkiem spraw, co do których ustawa stawia inne wymagania — zapadają zwykłą większością głosów i wymagają do swej ważności obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 24.

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca otwiera obrady Zjazdu Delegatów i zarządza wybór przewodniczącego Zjazdu.

Przewodniczący Zjazdu powołuje sekretarza i asesorów, którzy łącznie z nim stanowią Prezydium Zjazdu.

Z obrad Zjazdu Delegatów winien być sporządzony protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz Zjazdu. Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy i Związek Samopomocy Chłopskiej.

B. Rada Nadzorcza

§ 25.

Rada Nadzorcza składa się z 23 członków i 6 zastępców, wybieranych na dwa lata.

Członkami Rady Nadzorczej mogą być jedynie członkowie zrzeszonych spółdzielni, nie będący pracownikami Centrali.

§ 26.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego i Związku Samopomocy Chłopskiej oraz członkowie Zarządu Centrali.

§ 27.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- a) ustalanie liczby członków Zarządu w granicach przewidzianych w § 33 statutu oraz powoływanie i odwoływanie prezesa i członków Zarządu;
- b) ustalanie wynagrodzenia prezesa i członków Zarządu;
- c) uchwalanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i Rad Okręgowych;
- d) nadzór nad działalnością Zarządu;
- e) uchwalanie planu działalności i budżetu oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań;
- f) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów oraz stanowienie o sposobie podziału nadwyżki lub pokrycia strat;
- g) upoważnianie Zarządu do nabycia, sprzedaży lub obciążania nieruchomości, do wznoszenia nowych budowli i prowadzenia przez Centralę zakładów, wymienio-

nych w § 6 pkt. b) statutu oraz do przystępowania do innych spółdzielni, przedsiębiorstw i organizacji;

- h) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątku i gospodarki Centrali;
- i) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- j) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;
- k) zatwierdzanie na wniosek Zarządu pełnomocników Centrali.

§ 28.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się przynajmniej raz na kwartał. Zwołuje je przewodniczący Rady lub jego zastępca, podając równocześnie porządek obrad.

§ 29.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej potrzeba obecności przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego, lub jego zastępcy.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 30.

Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, którego skład ustali regulamin.

Rada Nadzorcza może przekazać Prezydium część swych uprawnień, z wyjątkiem wymienionych w § 27 pkt. a), c), e), f), i) statutu.

§ 31.

Dla wykonywania poszczególnych zadań Rada Nadzorcza może powoływać spośród swego grona komisje stałe lub czasowe. Rada może upoważnić komisje do powoływania rzeczoznawców spoza swego grona.

§ 32.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna za niewystarczające przedstawione usprawiedliwienie.

Na miejsce członka Rady, który utracił mandat, wchodzi zastępca.

C. Zarząd

§ 33.

Zarząd jest władzą wykonawczą Centrali.

Zarząd składa się z trzech do sześciu członków.

Na czele Zarządu stoi Prezes, który kieruje działalnością Zarządu.

Rada Nadzorcza powołuje jednego członka Zarządu dla kierowania działalnością rewizyjno-instrukcyjną Centrali. Ten członek Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

Do zakresu działania Zarządu należy reprezentowanie Centrali i działanie w jej imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu, a w szczególności:

- a) wydawanie oświadczeń o celowości powstania nowych spółdzielni oraz zatwierdzanie zmian statutów zrzeszonych spółdzielni.
- b) kontrolowanie działalności Powiatowych Związków Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ oraz ustalanie, w ramach obowiązujących przepisów, norm kalkulacyjnych i asortymentu towarów dla zrzeszonych spółdzielni.
- c) przedkładanie Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu wniosków o rozwiązanie spółdzielni, zawieszanie, w trybie przewidzianym przez ustawę, członków Zarządu spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w sprawie zwalniania pracowników spółdzielni w wypadkach przewidzianych w § 37 statutu,
- d) ustalanie wytycznych planów pracy i budżetów powiatowych związków gminnych spółdzielni oraz ich zatwierdzanie i kontrola wykonania,
- e) postanawianie o tworzeniu i likwidacji wydziałów, oddziałów terenowych oraz zakładów Centrali, jak również określanie zakresu ich działalności,
- f) składanie sprawozdań z czynności Radzie Nadzorczej oraz informowanie Związku Samopomocy Chłopskiej o pracach Centrali,
- g) zgłaszanie wniosków na posiedzenia Rady Nadzorczej i na Zjazd Delegatów,
- h) ustanawianie i odwoływanie pełnomocników oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników Centrali.

§ 35.

Oświadczenia woli w imieniu Centrali składają przez swe podpisy pod firmą Centrali dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Centrali.

§ 36.

Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Posiedzenia zwołuje Prezes Zarządu, a w razie jego nieobecności — jego zastępca. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał Zarządu potrzeba obecności co najmniej połowy jego członków, w tym Prezesa lub jego zastępcy. W razie równej ilości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego oraz delegat Związku Samopomocy Chłopskiej.

§ 37.

W wypadku, jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów usta-

wy, statutu, uchwał władz Centrali lub obowiązujących planów gospodarczych, Zarząd Centrali może bądź zawiesić w czynnościach członków Zarządu spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, bądź też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 38.

Zarząd Centrali może uzależnić wykonywanie, przez pracowników zrzeszonych spółdzielni, funkcji szczególnie odpowiedzialnych, od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Rodzaje pracowników, podlegających temu przepisowi, oraz sposób nadawania uprawnień, ustala Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie, opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV. ORGANY SAMORZĄDU TERENOWEGO

§ 39.

Organami samorządu terenowego Centrali są Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni oraz Rady Okręgowe.

O utworzeniu Okręgu, jego granicach i siedzibie decyduje Zarząd Centrali.

§ 40.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni zwoływane są przez Zarząd co najmniej raz na dwa lata. Okręgowe Zgromadzenia składają się z przedstawicieli wszystkich spółdzielni, będących członkami Centrali i mających siedzibę na terenie danego Okręgu.

Spółdzielnie zrzeszające osoby fizyczne wysyłają na Zgromadzenia Okręgowe jednego przedstawiciela od każdego pełnych 500 członków, zgłoszonych stosownie do postanowień § 13 statutu, co najmniej jednak jednego przedstawiciela.

Spółdzielnie, których członkami są osoby prawne, wysyłają na Zgromadzenia Okręgowe jednego przedstawiciela od każdego pełnych 5000 członków, których te osoby prawne zrzeszają, zgłoszonych stosownie do postanowień § 13 statutu, co najmniej jednak jednego przedstawiciela.

Przedstawiciele na Zgromadzenia Okręgowe wybiera Rada Nadzorcza Spółdzielni.

§ 41.

W Okręgowych Zgromadzeniach Spółdzielni biorą udział z głosem doradczym osoby oraz przedstawiciele okręgowych placówek instytucji wymienionych w § 20 statutu, jak również kierownik Oddziału Okręgowego Centrali.

§ 42.

Do kompetencji Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni należą:

- a) rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności Oddziału Okręgowego oraz

składanie odpowiednich wniosków Zarządowi Centrali;

- b) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów
- c) wybór 5 do 9 członków Rady Okręgowej
- d) wybór delegatów na Zjazd Delegatów w stosunku po 1 delegacie od każdego 20.000 członków zrzeszonych spółdzielni.

§ 43.

Rady Okręgowe są stałymi organami samorządu terenowego Centrali o charakterze nadzorującym i opiniodawczym.

Rady Okręgowe składają się:

- a) z 5 do 9 członków wybieranych na dwa lata przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni spośród członków spółdzielni,
- b) z 2 członków delegowanych przez Wojewódzki Zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej.

W posiedzeniach Rady bierze udział z głosem doradczym przedstawiciel delegatury Centralnego Związku Spółdzielczego i kierownik Oddziału Okręgowego Centrali.

§ 44.

Do zakresu działania Rad Okręgowych należą:

- a) czuwanie nad prawidłowym rozwojem zrzeszonych spółdzielni na terenie okręgu,
- b) współpraca z Oddziałem Okręgowym Centrali oraz z Zarządem Wojewódzkim Z. S. Ch. przy opracowywaniu planów pracy spółdzielczości Samopomocy Chłopskiej na terenie okręgu,
- c) opiniowanie asortymentów towarowych w spółdzielniach oraz zasad rozdziału towarów i kredytów między spółdzielnie na terenie okręgu,
- d) nadzorowanie, w drodze kontroli, wykonywania planów finansowych i gospodarczych Oddziału Okręgowego Centrali oraz rozpatrywanie kwartalnych sprawozdań Oddziału Okręgowego,
- e) zgłaszanie wniosków Zarządowi Centrali oraz na Zjazd Delegatów.

Rada Okręgowa wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ CENTRALI

§ 45.

Fundusze Centrali stanowią:

- a) fundusz udziałowy,
- b) fundusz społeczny (zasobowy),
- c) wyrównawczy fundusz inwestycyjny,
- d) fundusze specjalne.

Regulaminy funduszy Centrali uchwała Rada Nadzorcza.

§ 46.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat członków na udziały, dokonywanych według postanowień §§ 12 i 13 statutu.

§ 47.

Fundusz społeczny tworzy się:

- a) z wpływów nadzwyczajnych,
- b) z nadwyżki, pochodzącej z obrotów z nieczłonkami, z zachowaniem postanowienia § 50 statutu,
- c) z przelewu co najmniej 20% pozostałej części czystej nadwyżki.

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 48.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny tworzy się z wpłat wynoszących 10% czystej nadwyżki wykazanej w bilansach zrzeszonych spółdzielni i służy dla finansowania inwestycji w spółdzielniach.

Spółdzielnie obowiązane są najpóźniej dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Centrali całkowitą wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10% tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 49.

Fundusze specjalne ustanawiane są przez Radę Nadzorczą dla określonych zadań i powstają z określonych wpływów.

§ 50.

Spółdzielnie nie będące członkami Centrali, a utrzymujące z nią stosunki gospodarcze, mają prawo do zwrotów od obrotu z Centralą w wysokości, ustalonej uchwałą Rady Nadzorczej Centrali.

§ 51.

Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, układa sprawozdanie roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w 3 miesiące po ukończeniu roku powinien być przedstawiony Radzie Nadzorczej.

Przyjęte przez Radę sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków Centrali.

§ 52.

Przy zestawianiu bilansu, należy co roku odpisywać na amortyzację nie mniej niż 5% z ru-

chomości, 10% z maszyn, narzędzi i samochodów i 1,5% z nieruchomości Centrali, wg pierwotnej wartości, z wyłączeniem wartości placów.

Jeżeli bilans wykaże stratę, pokrywa się ją przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie wyczerpania tegoż, odpisuje się ją z funduszu udziałowego w stosunku do zadeklarowanych udziałów.

VI. OGŁOSZENIA

§ 53.

Wszelkie ogłoszenia Centrali, wymagane przez ustawę; będą zamieszczane w organie, wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

VII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA

§ 54.

Rozwiązanie i likwidacja Centrali następuje w wypadkach, określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe prowadzi się według przepisów ustawy.

VIII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 55.

Pierwsze Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni i Zjazd Delegatów Centrali zwołane zostaną, zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu w ciągu roku 1949.

Do czasu powołania władz Centrali, w trybie przewidzianym w statucie, — uprawnienia Zjazdu Delegatów, przewidziane w § 21 pkt. a), e) statutu, przysługują Radzie Nadzorczej, powołanej przez Centralny Związek Spółdzielczy. Powołany przez tę Radę Nadzorczą Zarząd Centrali ma prawa i obowiązki Zarządu, określone ustawą i statutem.

§ 56.

Na okres, do czasu dokonania przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni wyboru członków Rad Okręgowych — Rada Nadzorcza Centrali może powołać członków Rad Okręgowych w liczbie przewidzianej w § 43 statutu.

Powołane w ten sposób Rady Okręgowe mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w statucie.

P O W O Ł A N I E

CENTRALI SPÓŁDZIELNI MLECZARSKO - JAJCZARSKICH.

Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni i § 18, pkt. b) statutu Centralnego Związku Spółdzielczego — Naczelna Rada Spółdzielcza:

- 1) powołuje z dniem 1 lipca 1948 r. Centralę Spółdzielni p. n.: „Centrala Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“;
- 2) nadaje wymienionej wyżej Centrali Spół-

Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały;

3) powołuje pierwszą Radę Nadzorczą wymienionej wyżej Centrali Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich w następującym składzie:

Członkowie:

1. Bonowicz Jan — Nieszawa
2. Bryła Józef — Lublin
3. Bujkiewicz Teodor — Brzeziny
4. Czech Franciszek — Kraków
5. Derecka Janina — Warszawa
6. Duniak Stanisław — Łódź
7. Dziama Tomasz — Cieszyn
8. Groszowa Irena — Warszawa
9. Kojder Stanisław — Łańcut
10. Kozioł Franciszek — Tarnów
11. Kuboszek Leon — Gdynia
12. Kurpiowski Karol — Warszawa
13. Lewandowski Antoni — Szczekociny
14. Nowierski Tadeusz — Nowy Tomyśl
15. Podedworny Bolesław — Białystok
16. Rapacki Adam — Warszawa
17. Rączkowski Józef — Poznań
18. Świerczyński Aleksander — Poznań
19. Wichrowski Jan — Rypin

Zastępcy:

1. Bilewicz Tadeusz — Warszawa
2. Gołaszewski Władysław — Białogard
3. Habel Teofil — Poznań
4. Szczęsny Józef — Olsztyn
5. Żelazowski Wincenty — Siedlce

STATUT

Centrali Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich

§ 1.

Spółdzielnia nosi nazwę: „Centrala Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“.

Spółdzielnia w dalszym ciągu niniejszego statutu jest nazywana „Centralą“.

Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa Polskiego.

§ 2.

Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego od chwili jej powołania przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Czas trwania Centrali nie jest ograniczony.

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3.

Celem Centrali jest podniesienie dobrobytu i kultury wsi ze szczególnym uwzględnieniem interesów gospodarstw małych i średnio-rolnych oraz zaopatrzenie ludności w mleko i jego przetwory, jaja i drób.

Do tego celu Centrala dążyć będzie przez:

- a) organizowanie i rozwój, w ramach gospodarki planowej produkcji, przetwórstwa i wymiany w zakresie mleczarstwa, jajczarstwa i drobiarstwa;

- b) zapewnienie zrzeszonym spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy w ich działalności;
- c) instruowanie spółdzielni oraz czuwanie w drodze rewizji nad ich działalnością.

§ 4.

W zakresie planowania Centrala:

- a) ustala w ramach państwowego planu gospodarczego i zgodnie z instrukcjami władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego wytyczne planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni;
- b) zatwierdza plany pracy i budżety zrzeszonych spółdzielni oraz kontroluje ich wykonanie;
- c) opracowuje według wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego, z uwzględnieniem opinii Związku Samopomocy Chłopskiej, ogólnokrajowy plan gospodarczy własny oraz zrzeszonych spółdzielni.

§ 5.

W zakresie produkcji i przetwórstwa Centrala:

- a) współdziała ze zrzeszonymi spółdzielniami i z zainteresowanymi instytucjami w zakresie podnoszenia ilości i jakości produkcji mleka, jaj i drobiu;
- b) udziela pomocy organizacyjnej i technicznej spółdzielniom przy zakładaniu i prowadzeniu zakładów mleczarskich i drobiarskich oraz zbiornic jaj, a w szczególności projektuje i dostarcza spółdzielniom plany budynków, chłodni i innych obiektów oraz sprawuje nadzór nad budową;
- c) prowadzi w wypadkach gospodarczo uzasadnionych własne zakłady mleczarskie i drobiarskie oraz zbiornice jaj, chłodnie, magazyny i sklepy wzorcowe.

§ 6.

W zakresie wymiany Centrala:

- a) organizuje zaopatrzenie spółdzielni w artykuły, służące ich członkom do produkcji w dziedzinie mleczarstwa, jajczarstwa i drobiarstwa, a w szczególności w pasze treściwe;
- b) organizuje zaopatrzenie zakładów mleczarskich i drobiarskich oraz zbiornic jaj, prowadzonych przez spółdzielnie w maszyny, urządzenia i materiały techniczne;
- c) dysponuje dla zbytu lub przetwórstwa całkowitą produkcją spółdzielni w dziedzinie mleczarstwa, jajczarstwa i drobiarstwa;
- d) organizuje skup od spółdzielni produktów mleczarskich oraz jaj i drobiu, w stanie surowym lub przerobionym, w celu dalszej odsprzedaży lub dalszej przeróbki;
- e) prowadzi akcje zlecone przez władze państwowe.

§ 7

W zakresie zapewnienia spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy, Centrala:

- a) opracowuje plany sieci spółdzielni wymienionych w § 11 statutu;
- b) ustala wytyczne oraz udziela spółdzielniom porad, wskazówek, instrukcji i pomocy w sprawach prawnych, podatkowych, organizacyjnych i gospodarczych;
- c) wychowuje i szkoli kadry dla spółdzielni oraz prowadzi działalność społeczno - wychowawczą i propagandową według wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego;
- d) czuwa nad należytą obsadą odpowiedzialnych stanowisk w spółdzielniach, zawieszając w czynnościach członków zarządu spółdzielni oraz występuje z wnioskami do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni w wypadkach przewidzianych ustawą lub statutem;
- e) opracowuje wzorcowe statuty oraz wydaje regulaminy i instrukcje dla spółdzielni;
- f) prowadzi Inspektoraty Mleczarskie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 8.

W zakresie rewizji spółdzielni Centrala:

- a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni wymienionych w § 11 statutu oraz zatwierdza zmiany statutu tych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy statutów wzorcowych;
- b) przeprowadza rewizje spółdzielni, wymienionych w § 11 statutu, przez uprawnionych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego, jak również dopilnowuje usunięcia stwierdzonych braków i usterek w działalności spółdzielni.

§ 9.

Dla zrealizowania swoich celów Centrala;

- a) nabywa, buduje, najmuje i wdzierżawia wszelki majątek nieruchomy i ruchomy;
- b) prowadzi własne biura, oddziały, składy, paczkownie, magazyny, sklepy wzorcowe, przedstawicielstwa i agentury i inne dla przechowywania, kupna i sprzedaży towarów zarówno w kraju, jak i zagranicą;
- c) prowadzi zakłady przetwórcze — mleczarskie i drobiarskie oraz zbiornice jaj, chłodnie;
- d) kupuje i sprzedaje surowce i towary oraz maszyny, narzędzia, artykuły techniczne i inne na rachunek własny i obcy, przyjmuje w komis i na składy konsygnacyjne;
- e) bierze udział w innych przedsiębiorstwach;
- f) prowadzi zakłady usługowe;
- g) urządza kursy, odczyty, wystawy;
- h) wydaje książki, broszury, czasopisma i druki;
- i) przyjmuje darowizny i zapisy;

j) zaciąga pożyczki, zawiera wszelkiego rodzaju umowy i zaciąga zobowiązania.

§ 10.

W zakresie swej działalności Centrala współpracuje ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej.

II. CZŁONKOWIE.

§ 11.

Członkami Centrali są:

- a) spółdzielnie mleczarsko - jajczarskie;
- b) inne spółdzielnie na mocy decyzji Centralnego Związku Spółdzielczego.

Spółdzielnia, która złożyła deklarację przystąpienia, staje się członkiem Centrali z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości.

Członkami Centrali mogą być ponadto na mocy decyzji Rady Nadzorczej, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy, inne osoby prawne, których główny przedmiot działalności pokrywa się z zadaniami Centrali, określonymi w §§ 4 — 9 statutu.

§ 12.

Udział w Centrali wynosi zł 1.000.—

Spółdzielnie zrzeszające osoby fizyczne, deklarują co najmniej 1 udział na każde pełne 10 udziałów, zadeklarowanych przez ich członków.

Rada Nadzorcza w uchwale o przyjęciu na członka osoby prawnej, wskazanej w § 11 statutu — określa równocześnie ilość udziałów, które ta osoba prawna ma zadeklarować i wpłacić.

Zadeklarowane udziały są płatne w ciągu sześciu miesięcy od daty złożenia deklaracji.

§ 13.

Najpóźniej dnia 1 kwietnia każdego roku członkowie Centrali obowiązani są zgłosić do Centrali według stanu z dnia 31 grudnia ubiegłego roku liczbę swych członków oraz liczbę udziałów przez nich zadeklarowanych.

Równocześnie ze zgłoszeniem spółdzielnie obowiązane są zadeklarować odpowiednią ilość dalszych udziałów.

§ 14.

Członkowie Centrali odpowiadają za jej zobowiązania tylko do wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 15.

Członkowie mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli w zgromadzeniach, zjazdach i wyborach do władz Centrali;
- b) zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Centrali;
- c) korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Centrali.

- d) żądać od Centrali odbioru całkowitej swej produkcji przewidzianej w planie;
- e) uczestniczyć w podziale nadwyżek Centrali.

§ 16.

Członkowie mają obowiązek:

- a) stosować się w całej swej działalności do przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Centrali;
- b) prowadzić swą działalność w ramach obowiązujących planów gospodarczych oraz wypełniać zobowiązania, przyjęte wobec Centrali w zakresie akcji zleconych;
- c) stawiać do dyspozycji Centrali całkowitą ilość towarów, wchodzących w zakres jej działalności oraz zaopatrywać się w niej w artykuły, potrzebne do produkcji;
- d) poddawać się rewizji organów Centrali oraz wypełniać ich wskazania i zalecenia;
- e) przedstawiać do zatwierdzenia Centrali uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru spółdzielni;
- f) zawiadomieć o terminach i porządku obrad walnych zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach przepisane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokołów walnych zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz;
- g) wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz Centrali i Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 17.

Członek Centrali, nie odpowiadający wymogom § 11 statutu, traci członkostwo Centrali na podstawie decyzji Zarządu, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Poza tym członkostwo Centrali gaśnie z chwilą wykreślenia członka Centrali z rejestru spółdzielni lub rejestru handlowego. W wypadku otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości — członek Centrali nie korzysta z uprawnień, wymienionych w § 15 pkt. a, b.

III. WŁADZE CENTRALI

§ 18.

Władzami Centrali są:

- A. Zjazd Delegatów
- B. Rada Nadzorcza
- C. Zarząd.

A. Zjazd Delegatów

§ 19.

Zjazd Delegatów jest naczelną władzą Centrali. Zjazd Delegatów składa się z delegatów, wybranych na Okręgowych Zgromadzeniach Spółdzielni.

Delegatami na Zjazd mogą być jedynie członkowie zrzeszonych spółdzielni.

Każdy delegat na Zjeździe ma tylko jeden głos. Prawo głosu można wykonywać tylko osobiście.

§ 20.

W Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem doradczym:

- a) przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Związku Samopomocy Chłopskiej i Ligi Kobiet,
- b) członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali oraz przewodniczący Rad Okręgowych,
- c) przedstawiciele innych central spółdzielczych, spółdzielczo - państwowych oraz przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 21.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów należy:

- a) podejmowanie uchwał w sprawach, wymienionych w §§ 4 — 9,
- b) zatwierdzanie sprawozdania z działalności Centrali,
- c) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- d) zmiana statutu,
- e) uchwalanie regulaminu Zjazdu oraz zatwierdzanie regulaminu Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni,
- f) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji dokonanej przez C.Z.S.

§ 22.

Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd raz na dwa lata. Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd stosownie do przepisów ustawy.

O czasie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Delegatów Zarząd powinien zawiadomić delegatów na Zjazd, Centralny Związek Spółdzielczy oraz Związek Samopomocy Chłopskiej przynajmniej na cztery tygodnie przed terminem za pomocą pisemnych zawiadomień oraz ogłoszeń, wywieszonych we wszystkich placówkach Centrali i zamieszczonych w prasie, zgodnie z § 53 statutu. Wnioski spółdzielni i Rad Okręgowych na Zjazd Delegatów powinny być przedstawione Zarządowi Centrali na piśmie na 6 tygodni przed terminem Zjazdu.

§ 23.

Uchwały na Zjeździe Delegatów, za wyjątkiem spraw, co do których ustawa stawia inne wymagania, — zapadają zwykłą większością głosów i wymagają do swej ważności obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 24.

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca otwiera obrady Zjazdu Delegatów i zarządza wybór przewodniczącego Zjazdu.

Przewodniczący Zjazdu powołuje sekretarza i asesorów, którzy łącznie z nim stanowią Prezydium Zjazdu.

§ 25.

Z obrad Zjazdu Delegatów winien być spisany protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz Zjazdu. Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy oraz Związek Samopomocy Chłopskiej.

B. Rada Nadzorcza

§ 26.

Rada Nadzorcza składa się z 19 członków i 5 zastępców, wybieranych na dwa lata.

Członkami Rady Nadzorczej mogą być jedynie członkowie zrzeszonej spółdzielni, nie będący pracownikami Centrali.

§ 27.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego i Związku Samopomocy Chłopskiej oraz członkowie Zarządu Centrali.

§ 28.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- a) ustalanie liczby członków Zarządu w granicach przewidzianych w § 34 statutu oraz powoływanie i odwoływanie prezesa i członków Zarządu,
- b) ustalanie wysokości wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu,
- c) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i Rad Okręgowych,
- d) określanie ilości udziałów, którą winni zadeklarować członkowie Centrali według § 12 statutu,
- e) nadzór nad działalnością Zarządu,
- f) uchwalanie planu działalności i budżetu, oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań,
- g) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów, oraz postanawianie o sposobie podziału nadwyżki lub pokrycia strat,
- h) upowaznianie Zarządu do nabycia, sprzedaży lub obciążania nieruchomości, do wznoszenia nowych budowli oraz do przystępowania do innych spółdzielni, przedsiębiorstw i organizacji,
- i) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątku i gospodarki,
- j) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy,
- k) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów,
- l) zatwierdzanie na wniosek Zarządu pełnomocników Centrali.

§ 29.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się przynajmniej raz na kwartał. Zwołuje je przewodniczący lub jego zastępca, podając równocześnie porządek obrad.

§ 30.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej potrzeba obecności przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów — rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 31.

Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, którego skład ustali regulamin.

Rada może przekazać Prezydium część swych uprawnień, z wyjątkiem wymienionych w § 28 pkty: a, c, f, g, j, statutu.

§ 32.

Dla wykonania poszczególnych zadań Rada Nadzorcza może powoływać spośród swego grona komisje stałe lub czasowe. Rada może upoważnić komisje do powoływania rzeczoznawców z poza swego grona.

§ 33.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna za niewystarczające przedstawione usprawiedliwienie.

Na miejsce członka Rady, który utracił mandat, wchodzi zastępca.

C. Zarząd

§ 34.

Zarząd jest władzą wykonawczą Centrali. W skład Zarządu wchodzi 3 — 6 członków.

Na czele Zarządu stoi Prezes, który kieruje jego działalnością. Rada Nadzorcza powołuje jednego członka Zarządu dla kierowania działalnością rewizyjno - instrukcyjną Centrali. Ten członek Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 35.

Do zakresu działania Zarządu należy zarządzanie wszystkimi sprawami i reprezentowanie Centrali oraz działanie w jej imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu, a w szczególności:

- a) wydawanie zaświadczeń o celowości powstania nowych spółdzielni oraz zatwierdzanie zmian statutów zrzeszonych spółdzielni,
- b) nadawanie kierunku działalności zrzeszonych spółdzielni, kontrolowanie tej działalności oraz ustalanie norm kalkulacyjnych dla spółdzielni,
- c) przedkładanie Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu wniosków o rozwiązanie spółdzielni, zawieszanie w trybie przewi-

dzianym przez ustawę członków zarządu spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w sprawie zwalniania pracowników spółdzielni w wypadkach, przewidzianych w § 38 statutu,

- d) ustalanie wytycznych planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni oraz ich zatwierdzanie i kontrola wykonania,
- e) postanawianie o tworzeniu i likwidacji wydziałów oraz wszelkich zakładów Centrali, jak również określanie zakresu ich działalności,
- f) składanie sprawozdań z czynności Radzie Nadzorczej oraz informowanie Związku Samopomocy Chłopskiej o pracach Centrali,
- g) zgłaszanie wniosków na posiedzenia Rady Nadzorczej i na Zjazd Delegatów,
- h) ustanawianie i odwoływanie pełnomocników oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników Centrali.

§ 36.

Oświadczenia woli w imieniu Centrali składają przez swe podpisy pod firmą Centrali dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Centrali.

§ 37.

Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Posiedzenia zwołuje prezes Zarządu, a w razie jego nieobecności jego zastępca.

Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał Zarządu potrzeba obecności co najmniej połowy członków w tym prezesa lub jego zastępcy. W razie równości głosów — decyduje głos prezesa Zarządu.

W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego oraz delegat Związku Samopomocy Chłopskiej.

§ 38.

Jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy, statutu, uchwał Centrali lub obowiązujących planów gospodarczych, bądź dopuszcza się nieuzasadnionego przekroczenia budżetu, — Zarząd Centrali może albo zawiesić w czynnościach członków zarządu spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, albo też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 39.

Zarząd Centrali może uzależnić wykonanie, przez pracowników zrzeszonej spółdzielni, funkcji szczególnie odpowiedzialnych od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Nadaje pracowników, podlegające temu przepisowi, oraz sposób nadawania uprawnień, usta-

li Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV. ORGANY SAMORZĄDU TERENOWEGO

§ 40.

Organami samorządu terenowego Centrali są Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni oraz Rady Okręgowe.

O utworzeniu Okręgu, jego granicach i siedzibie decyduje Zarząd Centrali.

§ 41.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni są przedstawicielstwem spółdzielni zrzeszonych w Centrali, mających swą siedzibę na terenie danego okręgu.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni zwoływane są przez Zarząd co najmniej raz na dwa lata. Okręgowe Zgromadzenia składają się z przedstawicieli wszystkich spółdzielni, będących członkami Centrali i mających siedzibę na terenie danego okręgu.

Zrzeszone spółdzielnie wysyłają na Okręgowe Zgromadzenia jednego przedstawiciela na każdym pełnych 300 członków, zgłoszonych stosownie do § 13 statutu, co najmniej **jedną** jednego przedstawiciela.

Przedstawiciele na Okręgowe Zgromadzenia wybiera Rada Nadzorcza spółdzielni.

Poza tym w Okręgowych Zgromadzeniach biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Związku Samopomocy Chłopskiej, Okręgowych Komisji Związków Zawodowych, Ligi Kobiet, przedstawiciele innych central spółdzielni, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze oraz kierownik Oddziału Okręgowego Centrali.

§ 42.

Do kompetencji Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni należy:

- a) rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności Okręgowego Oddziału Centrali oraz składanie odpowiednich wniosków Zarządowi Centrali,
- b) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów,
- c) wybór członków Rady Okręgowej,
- d) wybór delegatów na Zjazd Delegatów w stosunku po 1 delegacie na każde pełne 3.000 członków zrzeszonych spółdzielni.

§ 43.

Rady Okręgowe są stałymi organami samorządu terenowego Centrali o charakterze nadzorującym i opiniodawczym.

Rady Okręgowe składają się:

- a) z 5 do 9 członków, wybieranych na dwa lata przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni spośród członków spółdzielni, nie będących pracownikami spółdzielni,
- b) z 1 członka, delegowanego przez Woje-

wódzki Zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej,

- c) z 1 członka, delegowanego przez Okręgową Komisję Związków Zawodowych.

W posiedzeniach Rady bierze udział z głosem doradczym przedstawiciel delegatury C.Z.S. i kierownik Okręgowego Oddziału Centrali.

§ 44.

Do zakresu działania Rad Okręgowych należy:

- czuwanie nad prawidłowym rozwojem zrzeszonych spółdzielni na terenie okręgu,
- współpraca z Okręgowym Oddziałem Centrali oraz z Zarządem Wojewódzkim Z. S. Ch. przy opracowywaniu planów pracy zrzeszonych spółdzielni na terenie okręgu,
- projektowanie asortymentu towarów oraz zasad rozdziału i kredytów między spółdzielnie na terenie okręgu,
- czuwanie w drodze współdziałania z organami kontroli wewnętrznej Centrali nad wykonaniem planów finansowych i gospodarczych przez Okręgowy Oddział Centrali oraz rozpatrywanie jego kwartalnych sprawozdań,
- koordynowanie pracy Okręgowego Oddziału Centrali z działalnością Wojewódzkiego Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej oraz wojewódzkich zarządów zrzeszeń branżowych Z.S.Ch.,
- czuwanie nad prawidłowym zaopatrzeniem ośrodków miejskich i przemysłowych w mleko i jego przetwory, jaja i drób,
- zgłaszanie wniosków na Zarząd oraz Zjazd Delegatów.

Rada Okręgowa wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ CENTRALI.

§ 45.

Fundusze Centrali stanowią:

- fundusz udziałowy,
- fundusz społeczny (zasobowy),
- wyrównawczy fundusz inwestycyjny,
- fundusze specjalne.

Regulaminy funduszków Centrali uchwała Rada Nadzorcza.

§ 46.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat członków na udziały, dokonywanych według postanowień § § 12 i 13 statutu.

§ 47.

Fundusz społeczny tworzy się:

- z wpływów nadzwyczajnych,
- z nadwyżki, pochodzącej z obrotów z nie-

członkami z zachowaniem postanowień § 50 statutu,

- c) z przelewu co najmniej 20% pozostałej części czystej nadwyżki.

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 48.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny tworzy się z wpłat, wynoszących 10% czystej nadwyżki, wykazanej w bilansach członków Centrali.

Członkowie Centrali obowiązani są najpóźniej dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Centrali całkowitą wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10% tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 49.

Fundusze specjalne ustanawiane są przez Radę Nadzorcą dla określonych zadań i powstają z określonych wpływów.

§ 50.

Spółdzielnie, nie będące członkami Centrali a utrzymujące z nią stosunki gospodarcze, mają prawo do zwrotów od obrotów z Centralą w wysokości, ustalonej uchwałą Zjazdu Delegatów Centrali.

§ 51.

Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, układa sprawozdanie roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w trzy miesiące po ukończeniu roku powinien być przedstawiony Radzie Nadzorczej.

Przyjęte przez Radę sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków Centrali.

§ 52.

Przy zestawianiu bilansu należy odpisywać na amortyzację nie mniej, niż 5% od ruchomości, 10% z maszyn, narzędzi i samochodów i 1% od nieruchomości Centrali, według pierwotnej ich wartości, z wyłączeniem wartości placów.

Jeżeli bilans wykaże stratę, pokrywa się ją przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie wyczerpania tegoż — odpisuje się ją z funduszu udziałowego w stosunku do zadeklarowanych udziałów.

VI. OGŁOSZENIA.

§ 53.

Wszelkie ogłoszenia Centrali, wymagane przez ustawę, będą zamieszczane w organie, wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

VII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA.

§ 54.

Rozwiązanie i likwidacja Centrali następuje w wypadkach, określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe przeprowadza się według przepisów ustawy.

VIII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE.

§ 55.

Pierwsze Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni i Zjazd Delegatów Centrali zwołane zostaną, zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu w ciągu roku 1949.

Do czasu powołania Władz Centrali w trybie

przewidzianym w statucie — uprawnienia Zjazdu Delegatów, przewidziane w § 21 pkt: a. e statutu, przysługują Radzie Nadzorczej, powołanej przez Centralny Związek Spółdzielczy. Powołany przez tę Radę Nadzorczą Zarząd Centrali ma prawa i obowiązki Zarządu określone ustawą i statutem.

§ 56.

Na okres, do czasu dokonania przez Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni wyboru członków rad okręgowych — Rada Nadzorcza Centrali może powołać członków rad okręgowych w liczbie, przewidzianej w § 43 statutu.

Powołane w ten sposób rady okręgowe mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w statucie.

P O W O Ł A N I E

CENTRALI SPÓLDZIELNI SPOŻYWCÓW „SPOŁEM“.

Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni i § 18 pkt. b) statutu Centralnego Związku Spółdzielczego — Naczelna Rada Spółdzielcza:

- 1) powołuje z dniem 1 lipca 1948 r. Centralę Spółdzielni p.n. „Centrala Spółdzielni Spożyców „Społem“ w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“;
- 2) nadaje wyżej wymienionej Centrali Spółdzielni Spożyców „Społem“ statut stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- 3) powołuje pierwszą Radę Nadzorczą wymienionej wyżej Centrali Spółdzielni Spożyców „Społem“ w następującym składzie:

Członkowie Rady Nadzorczej

Nazwisko i imię — miejscowość.

1. Baranowski Feliks — Lublin,
2. Czartoszewski Teodor — Warszawa,
3. Dorembovicz Michał — Warszawa,
4. Drózd Aleksander — Wrocław,
5. Fuchs Zygmunt — Katowice,
6. Gałęza Bolesław — Warszawa,
7. Głowacki Piotr — Warszawa,
8. Kula Bernard — Gdańsk,
9. Latanowicz Walenty — Katowice,
10. Łabęcki Józef — Warszawa,
11. Machalica Józef — Jarosław,
12. Mączyński Józef — Poznań,
13. Olesiński Mieczysław — Warszawa,
14. Papiewska Wanda — Lublin,
15. Perębski Emil — Kraków,
16. Sajdak Jan — Poznań,
17. Stawiarski Lucjan — Łódź,
18. Stawiński Wincenty — Łódź,
19. Strzałkowski Karol — Warszawa,
20. Święcicka Janina — Warszawa,
21. Świerkosz Stanisław — Warszawa,
22. Szczęśniak Józef — Warszawa,
23. Treblińska Magda — Warszawa.

Zastępcy

1. Bielawski Adam — Bygoszcz
2. Cyprysiak Rajmund — Warszawa
3. Nowicki Palemon — Lublin
4. Poniecki Czesław — Kielce
5. Stuzczewski Bolesław Szczecin,
6. Trojanowski Edward — Limanowa

S T A T U T

CENTRALI SPÓLDZIELNI SPOŻYWCÓW „SPOŁEM“ W WARSZAWIE

§ 1.

Spółdzielnia nosi nazwę: „Centrala Spółdzielni Spożyców „Społem“ w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“, w dalszym ciągu nazywana w skróceniu „Centralą“.

Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa Polskiego.

§ 2.

Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego z chwilą jej powołania przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Czas trwania Centrali nie jest ograniczony.

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3.

Celem Centrali jest zaopatrzenie poprzez spółdzielnie ludności miast i wsi w artykuły konsumcyjne, krzewienie spółdzielczości spożyców, zapewnienie spółdzielniom prawidłowego kierownictwa, pomoc w ich działalności gospodarczej i prowadzenie działalności rewizyjno-instrukcyjnej.

§ 4.

W zakresie planowania Centrala:

- a) ustala w ramach państwowego planu go-

spodarczego i zgodnie z instrukcjami władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego, wytyczne planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni,

- b) koordynuje i zatwierdza plany pracy oraz budżety zrzeszonych spółdzielni oraz nadzoruje i kontroluje ich wykonanie,
- c) opracowuje według wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego ogólnokrajowy plan gospodarczy własny oraz zrzeszonych spółdzielni.

§ 5.

W zakresie wymiany Centrala:

- a) organizuje i prowadzi zaopatrzenie zrzeszonych spółdzielni i instytucji w artykuły spożywcze, artykuły przemysłowe przeznaczone do konsumpcji i użytku domowego;
- b) w porozumieniu z innymi Centralami organizuje zaopatrzenie innych spółdzielni w artykuły spożywcze i artykuły przemysłowe użytku domowego;
- c) organizuje zaopatrzenie zakładów prowadzonych przez zrzeszone spółdzielnie — w maszyny, materiały techniczne, surowce i półfabrykaty;
- d) organizuje zbyt produkcji własnej oraz zbyt nadwyżki produkcji zakładów przemysłowych prowadzonych przez spółdzielnie.

§ 6.

W zakresie produkcji Centrala:

- a) udziela pomocy organizacyjnej i technicznej zakładom prowadzonym przez zrzeszone spółdzielnie;
- b) prowadzi własne zakłady przemysłowe;
- c) bierze udział w przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego i artykułów użytku domowego.

§ 7.

W zakresie zapewnienia spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy Centrala:

- a) opracowuje plany sieci spółdzielni wymienionych w § 10 statutu oraz udziela pomocy przy ich zakładaniu;
- b) ustala wytyczne i podejmuje inne czynności w zakresie doskonalenia organizacji i metod pracy w zrzeszonych spółdzielniach;
- c) ustala wytyczne i udziela spółdzielniom porad, wskazówek, instrukcji i pomocy w sprawach prawnych, podatkowych, organizacyjnych i gospodarczych;
- d) wychowuje i szkoli kadry dla spółdzielni oraz prowadzi działalność społeczno-wychowawczą i propagandową według wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego;
- e) opracowuje wzorcowe statuty oraz wy-

daje regulami i instrukcją dla spółdzielni.

§ 8.

W zakresie rewizji spółdzielni Centrala:

- a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni wymienionych w § 10 statutu oraz zatwierdza zmiany statutów zrzeszonych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy statutów wzorcowych;
- b) przeprowadza rewizje spółdzielni, wymienionych w § 10 statutu przez uprawnionych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego, jak również dopilnowuje usunięcia stwierdzonych braków i usterek w działalności spółdzielni;
- c) czuwa nad należytą obsadą odpowiedzialnych stanowisk w spółdzielniach oraz w wypadkach przewidzianych ustawą, lub statutem, zawiesza w czynnościach członków zarządu spółdzielni oraz występuje z wnioskami do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni.

§ 9.

Dla zrealizowania swoich celów Centrala:

- a) nabywa, buduje, najmuje i wdzierzawia wszelki majątek nieruchomy i ruchomy;
- b) prowadzi własne biura, oddziały, składy, paczkowanie, przedstawicielstwa i agentury dla przechowywania, kupna i sprzedaży towarów zarówno w kraju i zagranicą;
- c) prowadzi zakłady wytwórcze artykułów konsumcyjnych i użytku domowego;
- d) kupuje i sprzedaje surowce i towary na rachunek własny i obcy, przyjmuje w komis i na składy konsygnacyjne;
- e) bierze udział w innych przedsiębiorstwach;
- f) prowadzi zakłady usługowe;
- g) urządza kursy, odczyty, wystawy;
- h) wydaje książki, broszury, czasopisma i druki;
- i) przyjmuje darowizny i zapisy;
- j) zaciąga pożyczki, zawiera wszelkiego rodzaju umowy i zaciąga zobowiązania.

II. CZŁONKOWIE

§ 10.

Członkami Centrali są:

- a) spółdzielnie spożywców,
- b) inne spółdzielnie — na mocy decyzji Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 11.

Spółdzielnia, która złożyła deklarację przystąpienia, staje się członkiem Centrali, z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości

§ 12.

Udział w Centrali wynosi 300 zł.

Spółdzielnie zrzeszające osoby fizyczne deklarują po jednym udziale od każdego swego członka.

Spółdzielnie zrzeszające osoby prawne deklarują po 100 (sto) udziałów od każdego członka.

Przy złożeniu deklaracji spółdzielnia wpłaca conajmniej 25% zadeklarowanych udziałów.

Pozostała część będzie uzupełniona ratami co roku w wysokości nie mniej niż 25% sumy zadeklarowanych udziałów.

§ 13.

Najpóźniej do dnia 1 kwietnia każdego roku członkowie Centrali obowiązani są zgłosić do Centrali według stanu z dnia 31 grudnia ubiegłego roku:

- a) spółdzielnie, zrzeszające osoby fizyczne — liczbę swych członków;
- b) spółdzielnie zrzeszające osoby prawne — liczbę osób prawnych, zrzeszonych w tych spółdzielniach.

Równocześnie ze zgłoszeniem spółdzielnie obowiązane są zadeklarować odpowiednią ilość dalszych udziałów.

§ 14.

Członkowie Centrali odpowiadają za jej zobowiązania tylko do wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 15.

Członkowie Centrali mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli w zgromadzeniach, zjazdach i wyborach do władz Centrali;
- b) zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Centrali;
- c) korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Centrali;
- d) żądać od władz Centrali udzielenia wskazówek, pomocy i poparcia w swej statutowej działalności;
- e) uczestniczyć w podziale nadwyżek Centrali.

§ 16.

Członkowie Związku mają obowiązek:

- a) stosować się w całej swej działalności do przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Centrali;
- b) przestrzegać pełnej lojalności gospodarczej w stosunku do Centrali;
- c) prowadzić swoją działalność w ramach obowiązujących planów gospodarczych oraz wypełniać zobowiązania przyjęte wobec Centrali;
- d) poddawać się rewizjom, dokonywanym przez rewidentów Centrali oraz usuwać braki i usterki w swej działalności stosownie do zaleceń porewizyjnych;
- e) przedstawiać do zatwierdzenia Centrali

uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru spółdzielni;

- f) stosować się do rad, wskazówek i instrukcji Centrali w zakresie organizacyjnym i gospodarczym;
- g) zawiadamiać o terminach i porządku obrad walnych zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach przepisane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokółów walnych zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz;
- h) wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz Centrali i Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 17.

Wypowiedzenie udziałów może nastąpić nie później jak na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego.

Wypłata udziałów następuje po upływie jednego roku od daty zatwierdzenia przez Zjazd Delegatów bilansu za ten rok obrachunkowy, w którym nastąpiło wypowiedzenie udziałów.

§ 18.

W wypadku likwidacji spółdzielni rozrachunek z Centralą z tytułu wpłaconych udziałów następuje zaraz po zatwierdzeniu przez Zjazd Delegatów sprawozdania za ten rok obrachunkowy Centrali, w którym Centrala została powiadomiona o rozpoczęciu likwidacji.

§ 19.

Spółdzielnia, nie odpowiadająca wymogom § 10 statutu traci członkostwo w Centrali na podstawie decyzji Zarządu, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Poza tym członkostwo spółdzielni w Centrali gaśnie z chwilą wykreślenia spółdzielni z rejestru spółdzielni.

W wypadku rozwiązania, spółdzielnia nie korzysta z uprawnień wymienionych w § 15 pkt. a, b.

III. WŁADZE CENTRALI

A. Zjazd Delegatów Centrali.

§ 20.

Zjazd Delegatów Centrali jest najwyższą władzą Centrali i spełnia funkcje walnego zgromadzenia.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów Centrali należy:

- a) ustanawianie ogólnych zasad działalności Centrali i spółdzielni zrzeszonych;
- b) zatwierdzanie sprawozdania z działalności Centrali;
- c) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej;
- d) zmiana statutu;
- e) uchwalanie regulaminu obrad Zjazdu oraz zatwierdzanie regulaminów Rady

Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni;

- f) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- g) interpretacja uchwał poprzednich Zjazdów oraz postanowień statutu;
- a) rozstrzyganie wszelkich spraw we właściwym czasie na porządku obrad zjazdu postawionych (§ 26 statutu).

§ 21.

Delegaci na Zjazd Delegatów Centrali są wybierani przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni w stosunku 1 delegat na każde pełne 10.000 członków zrzeszonych spółdzielni.

Liczbę delegatów przypadającą na każdy okręg ustala Rada Nadzorcza Centrali biorąc za podstawę liczbę członków zrzeszonych w spółdzielniach w oparciu o postanowienia § § 12 i 13 statutu.

Delegat na Zjazd Delegatów Centrali ma tylko jeden głos.

§ 22.

Spółdzielnie liczące 10.000 lub więcej członków, mają prawo wysyłania delegatów bezpośrednio na Zjazd Delegatów Centrali w stosunku 1 delegat na każde pełne 10.000 członków.

Spółdzielnie te nie biorą udziału w wyborach delegatów na Zjazd Delegatów Centrali, dokonywanych przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni.

Delegaci ci są wybierani przez Rady Nadzorcze spółdzielni.

§ 23.

W Zjeździe uczestniczą z głosem doradczym członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali oraz przedstawiciele: Centralnego Związku Spółdzielczego, Komisji Centralnej Związków Zawodowych, Związku Pracowników Spółdzielczych, Ligi Kobiet oraz Zarządów centralnych spółdzielni, central spółdzielczo - państwowych i przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych — z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 24.

Delegatem na Zjazd Delegatów Centrali może być tylko członek spółdzielni zrzeszonej w Centrali.

Delegat może reprezentować tylko jeden okręg lub jedną spółdzielnię i głosu swego nie może nikomu odstąpić.

§ 25.

Zjazd Delegatów Centrali zwoływany jest przez Zarząd Centrali raz na dwa lata za pomocą pisemnych zawiadomień oraz przez ogłoszenie w organie Centralnego Związku Spółdzielczego z oznaczeniem miejsca, terminu i porządku obrad przynajmniej na dwa tygodnie przed datą Zjazdu.

Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd zgodnie z przepisami ustawy.

§ 26.

Wnioski spółdzielni i Rad Okręgowych na Zjazd Delegatów Centrali powinny być złożone Zarządowi Związku na piśmie przed dniem 1 lipca.

§ 27.

Uchwały na Zjeździe Delegatów zapadają zwykłą większością głosów oddanych z wyjątkiem uchwał w sprawie zmian statutu, które wymagają większości $\frac{2}{3}$ głosów oddanych, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

§ 28.

Obrady Zjazdu Delegatów otwiera i zarządza wybory przewodniczącego Zjazdu — przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca. Zjazd obraduje na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

§ 29.

Protokół Zjazdu Delegatów podpisuje przewodniczący lub jego zastępca, sekretarz oraz przynajmniej dwóch obecnych na Zjeździe członków Rady Nadzorczej i dwóch członków Zarządu Centrali.

Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy. Uchwały Zjazdu winny być ogłoszone w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

B. RADA NADZORCZA

§ 30.

Rada Nadzorcza ma za zadanie czuwanie nad prawidłowością prowadzenia interesów przez Centralę.

Do zakresu działania Rady Nadzorczej w szczególności należy:

- a) ustalanie liczby członków Zarządu Centrali w granicach przewidzianych w § 40 statutu oraz powoływanie i odwoływanie Prezesa i członków Zarządu;
- b) ustalanie wysokości wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu;
- c) uchwalanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i Rad Okręgowych;
- d) określanie pełnomocnictw organów Związku i zatwierdzanie odpowiednich instrukcji;
- e) nadzór nad działalnością Zarządu i Rad Okręgowych;
- f) ustalanie projektów wzorcowych statutów dla spółdzielni;
- g) zatwierdzanie planów sieci spółdzielni zrzeszonych w Centrali;
- h) ustalanie projektów planów gospodarczych spółdzielczości spożywców;

- h) uchwalanie planu działalności i budżetu oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań;
- j) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów oraz postanawianie o sposobie podziału nadwyżki lub pokrycia strat;
- k) upoważnianie Zarządu do nabycia, sprzedaży lub obciążania majątku nieruchomości Centrali oraz do wnoszenia nowych budowli;
- l) upoważnianie Zarządu do wzięcia udziału finansowego w innych spółdzielniach i przedsiębiorstwach;
- ł) zatwierdzanie opłat za specjalne świadczenia Centrali;
- m) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątku i gospodarki Centrali;
- n) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- o) rozstrzyganie sporów wynikających pomiędzy członkami Centrali a Zarządem Centrali;
- p) zatwierdzanie pełnomocników Centrali powołanych przez Zarząd.

§ 31.

Rada Nadzorcza składa się z 23 członków i 6 zastępców wybieranych przez Zjazd Delegatów w głosowaniu tajnym na okres dwóch lat.

Kandydatami mogą być tylko członkowie zrzeszonych w Centrali spółdzielni.

§ 32.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Centralnej Komisji Związków Zawodowych, Związku Pracowników Spółdzielczych, Ligi Kobiet oraz członkowie Zarządu i pełnomocnicy Centrali.

§ 33.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna za niewystarczające przedstawione usprawiedliwienie.

W razie ustąpienia, utraty mandatu, zawieszenia (§ 37 statutu) lub śmierci członka Rady Nadzorczej, jego miejsce do końca kadencji zajmuje jeden z zastępców w kolejności otrzymanej ilości głosów przy wyborach dokonanych przez Zjazd Delegatów.

§ 34.

Corocznie, na pierwszym swoim posiedzeniu po Zjeździe Delegatów, Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, którego skład ustali Regulamin Rady.

Rada Nadzorcza może przekazać Prezydium część swoich uprawnień z wyjątkiem wymienionych w § 30 pkt. a, c, i, j, n, statutu.

§ 35.

Rada Nadzorcza może powołać spośród członków Rady komisje stałe lub czasowe dla wykonania poszczególnych zadań ustalonych przez regulamin lub zleconych przez Radę.

Komisje nie mogą podejmować uchwał w zastępstwie Rady Nadzorczej.

§ 36.

Uchwały Rady są prawomocne jeżeli powzięte zostaną większością głosów przy udziale co najmniej 12 członków a w tym prezesa lub jego zastępcy, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 37 i 40 statutu.

§ 37.

Jeżeli członek Rady zaniedbuje swoje obowiązki lub działa na szkodę Centrali, Rada Nadzorcza może zawiesić go w czynnościach uchwałą powziętą w głosowaniu tajnym większością głosów statutowej liczby członków.

O pozbawieniu mandatu decyduje najbliższy Zjazd Delegatów uchwałą powziętą zwykłą większością głosów oddanych.

§ 38.

Do czasu ukonstytuowania się nowej Rady Nadzorczej, obowiązki jej pełni Radę Nadzorcza w poprzednim składzie.

C. ZARZĄD

§ 39.

Zarząd jest władzą wykonawczą Centrali.

Zadaniem Zarządu jest bezpośrednio zarządzanie wszystkimi sprawami Centrali, reprezentowanie Centrali oraz działanie w jej imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu.

Do obowiązków Zarządu należy wykonywanie zadań przewidzianych w §-§ 4, 5, 6, 7, 8 i 9 statutu z ograniczeniami nałożonymi przez ustawę, statut i uchwały Zjazdu Delegatów i Rady Nadzorczej.

§ 40.

Zarząd składa się z 3 do 6 członków.

Zarząd jest powoływany na czas nieokreślony.

Prezesa i członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza uchwałą powziętą w głosowaniu tajnym bezwzględna większością głosów statutowej liczby członków Rady.

Na czele Zarządu stoi Prezes, który kieruje jego pracami.

Umowę o pracę z członkami Zarządu zawiera Przewodniczący Rady Nadzorczej na warunkach ustalonych przez Radę Nadzorcza.

§ 41.

Rada Nadzorcza powołuje jednego członka Zarządu dla kierowania działalnością rewizyj-

no-instrukcyjną Centrali. Ten członek Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 42.

W wypadku jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy, statutu, uchwał władz Centrali lub obowiązujących planów gospodarczych, Zarząd Centrali może albo zawiesić w czynnościach członków Zarządu spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, albo też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 43.

Zarząd Centrali może uzależnić wykonanie przez pracowników zrzeszonych spółdzielni, funkcji szczególnie odpowiedzialnych od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Rodzaje pracowników, podlegających temu przepisowi, oraz sposób nadawania uprawnień, ustali Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 44.

Posiedzenia Zarządu odbywają się w sposób przewidziany w regulaminie. Uchwały zapadają większością głosów przy obecności Prezesa lub jego zastępcy.

W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca oraz przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 45.

Członkowie Zarządu są obowiązani brać udział we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej i przedstawiać wszelkie żądane wyjaśnienia, księgi, dokumenty i korespondencję Centrali.

§ 46.

Oświadczenia woli w imieniu Centrali składają przez swe podpisy pod firmą Centrali dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Centrali.

IV. ORGANY SAMORZĄDU TERENOWEGO

§ 47.

O utworzeniu Okręgu, jego granicach i siedzibie decyduje Zarząd Centrali.

§ 48.

Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni—członków Centrali, zwołuje Zarząd Centrali co 2 lata

najpóźniej w m-cu czerwcu, za pomocą pisemnych zawiadomień rozestanych co najmniej na 2 tygodnie przed terminem. W zawiadomieniu winien być podany porządek obrad.

§ 49.

Każda spółdzielnia — członek Centrali ma na Okręgowym Zgromadzeniu Spółdzielni jeden głos na każdym pełnych 500 członków, co najmniej jednak jeden głos. Spółdzielnia zrzeszająca wyłącznie osoby prawne ma na Okręgowym Zgromadzeniu jeden głos. Za podstawę do oznaczenia liczby członków przyjmuje się otrzymane przez Zarząd Centrali zgłoszenie spółdzielni dokonane zgodnie z postanowieniami § § 12 i 13 niniejszego statutu.

§ 50.

Przedstawiciele spółdzielni na Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni wybiera Rada Nadzorcza spółdzielni. Prawo głosu można wykonać tylko osobiście. Jeden przedstawiciel nie może posiadać więcej niż 20 głosów.

§ 51.

Do zakresu działania Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni należy:

- a) rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności Oddziału Okręgowego Centrali oraz składanie odpowiednich wniosków Zarządowi Centrali,
- b) uchwalanie planu działalności Rady Okręgowej;
- c) rozpatrywanie innych spraw wniesionych przez Zarząd Centrali lub Radę Okręgową;
- d) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;
- e) wybór delegatów na Zjazd Delegatów Centrali (§ 21 statutu);
- f) wybór członków Rady Okręgowej

§ 52.

Prócz Zwyczajnych Okręgowych Zgromadzeń Zarząd Centrali może w porozumieniu z Radą Okręgową zwoływać nadzwyczajne Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni dla omówienia spraw dotyczących Okręgu lub też całej Centrali.

§ 53.

W Okręgowych Zgromadzeniach Spółdzielni biorą udział z głosem doradczym kierownik Oddziału Okręgowego oraz przedstawiciele:

- a) Zarządu Centrali;
- b) Centralnego Związku Spółdzielczego;
- c) Rady Związków Zawodowych;
- d) Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych;
- e) Ligi Kobiet;
- f) przedstawiciele innych Centrali spółdzielni, spółdzielczo - państwowych i przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 54.

Rady Okręgowe składają się:

- a) z 5 do 9 członków wybieranych na dwa lata przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni spośród członków spółdzielni;
- b) z 2 członków delegowanych przez Okręgową Komisję Związków Zawodowych.

Regulamin Rady Okręgowej może przewidzieć kooptację członków Rady. Poza tym do Rady Okręgowej wchodzi z głosem decydującym członek Rady Nadzorczej Centrali z danego okręgu.

Z głosem doradczym do Rady Okręgowej wchodzi przedstawiciele: delegatury Centralnego Związku Spółdzielczego, Banku Gospodarstwa Spółdzielczego i Związku Pracowników Spółdzielczych oraz kierownik Oddziału Okręgowego Centrali.

§ 55.

Zadaniem Rady Okręgowej jest:

- a) czuwanie nad rozwojem spółdzielczości spożywców na terenie okręgu według wytycznych Centrali;
- b) prowadzenie pracy propagandowej w okręgu oraz akcji organizowania nowych spółdzielni;
- c) przeprowadzanie okresowych kontroli oddziału okręgowego Centrali i innych placówek Centrali położonych na terenie okręgu;
- d) opiniowanie planów gospodarczych oddziału okręgowego Centrali i innych placówek Centrali położonych na terenie okręgu oraz spółdzielni;
- e) przedstawianie władzom Centrali wniosków i postulatów okręgu w sprawach gospodarczych, organizacyjnych i ogólnospółdzielczych.

Regulamin Rady Okręgowej zatwierdza Rada Nadzorcza Centrali, która też sprawuje nadzór nad ich działalnością. Regulamin ten może rozszerzyć zadania Rady Okręgowej.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ

§ 56.

Centrala posiada następujące fundusze:

- a) fundusz udziałowy;
- b) fundusz społeczny (zasobowy);
- c) wyrównawczy fundusz inwestycyjny;
- d) fundusze specjalne.

Regulaminy funduszy uchwała Rada Nadzorcza.

§ 57.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat członków na udziały, dokonywanych zgodnie z § 12 i 13 statutu.

§ 58.

Fundusz społeczny (zasobowy) tworzy się z:

- a) nadwyżki bilansowej pochodzącej z obro-

tów z nieczłonkami z uwzględnieniem postanowień § 62 statutu;

- b) co najmniej 20% pozostałej części nadwyżki bilansowej;
- c) wpływów nadzwyczajnych.

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 59.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny tworzy się z wpłat wynoszących 10% czystej nadwyżki wykazanej w bilansach zrzeszonych spółdzielni i służy dla finansowania inwestycji w spółdzielniach.

Spółdzielnie obowiązane są najpóźniej dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Centrali całkowitą wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10% tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 60.

Fundusze specjalne mogą być tworzone przez Radę Nadzorczą dla określonych zadań i powstają z wpływów wskazanych przez Radę Nadzorczą.

§ 61.

Przypadające członkom sumy z tytułu zwrotów od zakupów będą zaliczone na poczet ich niepełnych udziałów aż do czasu całkowitego ich pokrycia. Po całkowitym pokryciu zadeklarowanych udziałów — przypadające członkom sumy z tytułu zwrotów od zakupów będą postawione do dyspozycji członków po upływie 3 miesięcy od daty zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą bilansu Centrali za odpowiedni rok obrachunkowy.

§ 62.

Gminne spółdzielnie rolnicze „Samopomoc Chłopska“ oraz inne spółdzielnie nie będące członkami Centrali, a utrzymujące z nią stosunki gospodarcze, mają prawo do zwrotów od zakupów w wysokości ustalonej przez Radę Nadzorczą Centrali.

§ 63.

Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, zamyka wszystkie rachunki, układa sprawozdania roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w miesiącu maju winien być przedstawiony Radzie Nadzorczej.

Przyjęte przez Radę sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków.

§ 64.

Przy układaniu bilansu należy co roku odpisywać na amortyzację nie mniej niż 5% z ruchomości, 10% z maszyn, narzędzi i samochodów

i 1½% z nieruchomości Centrali, według pierwotnej ich wartości, z wyłączeniem wartości placów.

§ 65.

Straty bilansowe pokrywa się przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie braku lub wyczerpania tego funduszu odpisuje się je z funduszu udziałowego w stosunku do zadeklarowanych przez spółdzielnie udziałów.

VI. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA

§ 66.

Rozwiązanie i likwidacja Centrali następuje w wypadkach określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe przeprowadza się według przepisów ustawy.

VII. OGŁOSZENIA

§ 67.

Wszelkie ogłoszenia, wymagane przez ustawę, będą zamieszczane w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

POWOŁANIE CENTRALI SPÓLDZIELNI PRACY.

Na podstawie art. 36 ust. 3 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni — Naczelna Rada Spółdzielcza zmienia Statut Związku Spółdzielni Wytwórczych i Pracy — Spółdzielni z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie — zmieniając również nazwę tej centrali spółdzielni na „Centrala Spółdzielni Pracy w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“.

Zmieniony statut wymienionej wyżej Centrali Spółdzielni Pracy stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

STATUT

CENTRALI SPÓLDZIELNI PRACY

§ 1.

Spółdzielnia nosi nazwę „Centrala Spółdzielni Pracy w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“. W dalszym ciągu niniejszego statutu Spółdzielnia nazywana jest „Centralą“. Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa Polskiego.

§ 2.

Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego od chwili jej powołania. Czas trwania Centrali nie jest ograniczony.

VIII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 68.

Pierwsze Okręgowe Zgromadzenia spółdzielni i Zjazd Delegatów Centrali zwołane zostaną, zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu, najpóźniej w ciągu roku 1949.

Do czasu powołania władz Centrali w trybie przewidzianym w statucie — uprawnienia Zjazdu Delegatów przewidziane w § 20 pkt. a, e, statutu przysługują Radzie Nadzorczej Centrali powołanej przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Powołany przez tę Radę Nadzorczą Zarząd Centrali ma prawo i obowiązki Zarządu określone ustawą i statutem.

§ 69.

Na okres, do czasu dokonania przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni wyboru członków rad okręgowych — Rada Nadzorcza Centrali może powołać członków rad okręgowych w liczbie przewidzianej w § 54 statutu.

Powołane w ten sposób rady okręgowe mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w statucie.

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3.

Celem Centrali jest rozwijanie i doskonalenie drobnej wytwórczości w zakresie przemysłu miejscowego oraz uszlachetnienie usług zbiorowych przez inicjowanie i popieranie działalności zrzeszonych spółdzielni, powiązanie ich gospodarki z planową gospodarką państwową, zapewnienie spółdzielniom prawidłowego kierownictwa oraz instruowanie spółdzielni i czuwanie nad ich działalnością w drodze rewizji.

§ 4.

W zakresie organizowania drobnej wytwórczości Centrala:

- a) prowadzi prace, zmierzające do zorganizowania drobnej wytwórczości w spółdzielnie ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielni pracy;
- b) opracowuje i propaguje spółdzielcze zasady i formy organizacji drobnego przemysłu.

§ 5.

W zakresie planowania Centrala:

- a) ustala w ramach państwowego planu gospodarczego i zgodnie z instrukcjami władz państwowych oraz Centralnego Związku Spółdzielczego wytyczne planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni.

- b) opracowuje według wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego ogólnokrajowy plan gospodarczy własny i zrzeszonych spółdzielni;
- c) zatwierdza plany pracy zrzeszonych spółdzielni oraz kontroluje ich wykonanie;
- d) opracowuje plany racjonalnej sieci spółdzielni wymienionych w § 11 statutu.

§ 6.

W zakresie wymiany Centrala:

- a) organizuje i prowadzi zaopatrzenie zrzeszonych spółdzielni w maszyny, narzędzia, materiały techniczne i inne pomocnicze oraz surowce i półfabrykaty;
- b) organizuje i prowadzi zbyt produkcji zrzeszonych spółdzielni.

§ 7.

W zakresie produkcji i usług Centrala:

- a) udziela pomocy organizacyjnej i technicznej zakładom prowadzonym przez zrzeszone spółdzielnie;
- b) prowadzi własne zakłady przemysłowe dla produkcji artykułów niezbędnych dla zaopatrzenia zrzeszonych spółdzielni;
- c) prowadzi zakłady dla obsługi innych potrzeb zrzeszonych spółdzielni;
- d) bierze udział w innych przedsiębiorstwach.

§ 8.

W zakresie zapewnienia spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy Centrala:

- a) opracowuje plany racjonalnej sieci spółdzielni wymienionych w § 11 statutu oraz udziela pomocy przy ich zakładaniu;
- b) ustala wytyczne i podejmuje inne czynności w zakresie doskonalenia organizacji i metod pracy w zrzeszonych spółdzielniach;
- c) ustala wytyczne i udziela spółdzielniom porad, wskazówek, instrukcji i pomocy w sprawach prawnych, podatkowych, organizacyjnych i gospodarczych;
- d) wychowuje i szkoli kadry dla spółdzielni oraz prowadzi działalność społeczno-wychowawczą, wydawniczą i propagandową według wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego;
- e) opracowuje wzorcowe statuty oraz wydaje regulaminy i instrukcje dla spółdzielni.

§ 9.

W zakresie działalności rewizyjnej Centrala:

- a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni, wymienionych w § 11 niniejszego statutu oraz zatwierdza zmiany statutów zrzeszonych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy wzorcowych statutów tych spółdzielni;
- b) przeprowadza rewizję spółdzielni wymienionych w § 11 statutu przez uprawnio-

nych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego oraz dopilnowuje usunięcia stwierdzonych braków i usterek w działalności spółdzielni;

- c) czuwa nad należyłą obsadą odpowiedzialnych stanowisk w spółdzielniach, zawiesza w czynnościach członków Zarządu spółdzielni oraz występuje z wnioskami do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni w wypadkach przewidzianych ustawą lub statutem.

§ 10.

Dla zrealizowania swoich celów Centrala:

- a) nabywa, buduje, najmuje i wdzierzawia wszelki majątek nieruchomy i ruchomy;
- b) prowadzi własne biura, oddziały, składy, paczkownie, przedstawicielstwa i agentury dla przechowywania, kupna i sprzedaży towarów zarówno w kraju jak i zagranicą;
- c) prowadzi zakłady przemysłowe dla produkcji artykułów niezbędnych dla zaopatrzenia zrzeszonych spółdzielni;
- d) kupuje i sprzedaje surowce i towary na rachunek własny i obcy, przyjmuje w komis i na składy konsygnacyjne;
- e) bierze udział w innych przedsiębiorstwach;
- f) prowadzi zakłady usługowe;
- g) urządza kursy, odczyty, wystawy;
- h) wydaje książki, broszury, czasopisma i druki;
- i) przyjmuje darowizny i zapisy;
- j) zaciąga pożyczki, zawiera wszelkiego rodzaju umowy i zaciąga zobowiązania.

II. CZŁONKOWIE

§ 11.

Członkami Centrali są:

- a) spółdzielnie pracy oraz spółdzielnie wytwórcze i usługowe w zakresie drobnego przemysłu i rzemiosła;
- b) inne spółdzielnie — na mocy decyzji Centralnego Związku Spółdzielczego; Spółdzielnia, która złożyła deklarację przystąpienia, staje się członkiem Centrali z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości.

§ 12.

Udział w Centrali wynosi zł 5.000.— Spółdzielnie deklarują co najmniej jeden udział od każdego 10-ciu członków. Udziały powinny być wpłacone co najmniej w 50% w chwili złożenia deklaracji, resztę zaś w ciągu roku od daty przystąpienia.

§ 13.

Najpóźniej do dnia 31 marca każdego roku członkowie Centrali obowiązani są zgłosić do Centrali liczbę członków według stanu na dzień 31.XII. ubiegłego roku.

Równocześnie ze zgłoszeniem, spółdzielnie obowiązane są zadeklarować i wpłacić odpowiednią ilość dalszych udziałów.

§ 14.

Członkowie Centrali odpowiadają za jej zobowiązania tylko do wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 15.

Członkowie mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli w zgromadzeniach, zjazdach i wyborach do władz Centrali;
- b) zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Centrali;
- c) korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Centrali;
- d) uczestniczyć w podziale nadwyżek Centrali.

§ 16.

Członkowie mają obowiązek:

- a) stosować się w całej swej działalności do przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Centrali;
- b) prowadzić swoją działalność w ramach obowiązujących planów oraz wypełniać zobowiązania przyjęte wobec Centrali;
- c) przestrzegać pełnej lojalności gospodarczej w stosunku do Centrali;
- d) poddawać się rewizjom przeprowadzanym przez rewidentów Centrali oraz usuwać braki i usterki w swej działalności stosownie do zaleceń porewizyjnych;
- e) przedstawiać do zatwierdzenia Centrali zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru spółdzielni;
- f) stosować się do rad, wskazówek i instrukcji Centrali w zakresie organizacyjnym i gospodarczym;
- g) zawiadamiać o terminach i porządku obrad walnych zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach przepisane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokółów zjazdu delegatów i dane o składzie osobowym władz;
- h) wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz Centrali i Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 17.

Spółdzielnie, nieodpowiadające wymogom § 11 statutu, tracą członkostwo Centrali na podstawie decyzji Zarządu Centrali, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Poza tym członkostwo Centrali gaśnie z chwilą wykreślenia spółdzielni z rejestru spółdzielni.

W wypadku rozwiązania spółdzielni nie korzysta ona z uprawnień wymienionych w § 15 pkt. a, b statutu.

III. WŁADZE CENTRALI

§ 18.

Władzami Centrali są:

- a) Zjazd Delegatów,
- b) Rada Nadzorcza,
- c) Zarząd.

A. Zjazd Delegatów

§ 19.

Zjazd Delegatów jest naczelną władzą Centrali.

Zjazd Delegatów składa się z delegatów, wybranych na Okręgowych Zgromadzeniach Spółdzielni (§ 43 statutu) spośród członków zrzeszonych spółdzielni.

Każdy delegat na Zjeździe ma tylko jeden głos. Prawo głosu można wykonywać tylko osobiście.

§ 20.

W Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem doradczym:

- a) przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego;
- b) członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali;
- c) przedstawiciele Centralnej Komisji Związków Zawodowych i Ligi Kobiet;
- d) przewodniczący Głównych Komisji Branżowych;
- e) przedstawiciele innych central spółdzielni i spółdzielczo - państwowych, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 21.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów należy:

- a) podejmowanie uchwał w sprawach, wymienionych w § § 4 — 10 statutu;
- b) zatwierdzanie sprawozdania z działalności Centrali;
- c) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej;
- d) zmiana statutu;
- e) uchwalanie regulaminu Zjazdu Delegatów oraz zatwierdzanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni;
- f) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

§ 22.

Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd Centrali raz na dwa lata.

Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd Centrali stosownie do przepisów ustawy.

O czasie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Delegatów, Zarząd powinien zawiadomić delegatów na Zjazd oraz Centralny Związek Spółdzielczy przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem za pomocą pisemnych zawiadomień, wysłanych listami poleconymi, oraz ogłoszeń wywieszonych we wszystkich placówkach Centrali i zamieszczonych w prasie zgodnie z § 57 statutu.

Wnioski spółdzielni na Zjazd Delegatów powinny być przedstawione Zarządowi Centrali na piśmie na 6 tygodni przed terminem Zjazdu. Przepis ten nie dotyczy wniosków Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni.

§ 23.

Uchwały na Zjeździe Delegatów za wyjątkiem spraw, co do których ustawa stawia inne wymagania, zapadają zwykłą większością głosów i wymagają do swej ważności obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 24.

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca otwiera obrady Zjazdu Delegatów i zarządza wybór przewodniczącego Zjazdu. Przewodniczący Zjazdu powołuje sekretarza i asesora, którzy łącznie z nim stanowią Prezydium Zjazdu.

§ 25.

Z obrad Zjazdu Delegatów winien być spisany protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz Zjazdu. Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy.

B. Rada Nadzorcza

§ 26.

Rada Nadzorcza składa się z 21 członków i 5 zastępców wybieranych na dwa lata z uwzględnieniem branżowych grup spółdzielni. Członkami Rady Nadzorczej mogą być jedynie członkowie zrzeszonych spółdzielni, niebędący pracownikami Centrali.

§ 27.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego i Komisji Centralnej Związków Zawodowych oraz członkowie Zarządu Centrali.

Rada Nadzorcza ma za zadanie czuwanie nad prawidłowością prowadzenia interesów Centrali. Do kompetencji Rady Nadzorczej w szczególności należy:

- a) ustalanie liczby członków Zarządu Centrali w granicach przewidzianych w § 35 statutu oraz powoływanie i odwoływanie prezesa i członków Zarządu;
- b) ustalanie wysokości wynagrodzenia prezesa i członków Zarządu;
- c) zatwierdzanie regulaminu Zarządu oraz regulaminów: Rad Okręgowych, Okręgowych Zgromadzeń Branżowych, Okręgowych Komisji Branżowych i Głównych Komisji Branżowych;
- d) nadzór nad działalnością Zarządu;
- e) uchwalanie planu działalności i budżetu oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań;
- f) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów oraz postanawianie o sposobie podziału nadwyżki lub pokrycia strat;
- g) upoważnianie Zarządu do nabycia, sprzedaży lub obciążania nieruchomości oraz do wznoszenia nowych budowli;

h) upoważnianie Zarządu do wzięcia udziału finansowego w innych spółdzielniach i przedsiębiorstwach;

i) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątku i gospodarki Centrali;

j) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;

k) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;

l) zatwierdzanie pełnomocników Centrali.

§ 29.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się przynajmniej raz na kwartał. Zwołuje je przewodniczący lub jego zastępca, podając jednocześnie porządek obrad.

§ 30.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej potrzeba obecności przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 31.

Corocznie na pierwszym swoim posiedzeniu po Zjeździe Delegatów Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, którego skład ustali regulamin Rady.

Rada Nadzorcza może przekazać Prezydium część swych uprawnień z wyjątkiem wymienionych w § 28 pkt. a, c, e, f, j.

§ 32.

Dla wykonania poszczególnych zadań Rada Nadzorcza może powoływać spośród swego grona komisje stałe lub czasowe. Rada może upoważnić komisje do powoływania rzeczoznawców spoza swego grona.

§ 33.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna za niewystarczające przedstawione usprawiedliwienie. Na miejsce członka Rady Nadzorczej, który utracił mandat, wchodzi zastępca.

C. Zarząd

§ 34.

Zarząd jest władzą wykonawczą Centrali. Do zakresu działania Zarządu należy zarządzanie wszystkimi sprawami i reprezentowanie Centrali oraz działanie w jej imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu, a w szczególności:

- a) wydawanie oświadczeń o celowości zało-

żenia nowych spółdzielni oraz zatwierdzenie zmian statutów zrzeszonych spółdzielni;

§ 38.

- b) nadawanie kierunku działalności zrzeszonych spółdzielni i kontrolowanie tej działalności;
- c) przedkładanie Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu wniosków o rozwiązanie spółdzielni, zawieszanie w trybie przewidzianym przez ustawę członków Zarządu spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w sprawie zwalniania pracowników spółdzielni w wypadkach przewidzianych w § 38 statutu;
- d) ustalanie wytycznych planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni, zatwierdzanie tych planów i kontroli ich wykonania.
- e) postanawianie o tworzeniu lub likwidacji wydziałów oraz wszelkich zakładów Centrali, jak również określanie zakresu ich działalności;
- f) zgłaszanie wniosków na posiedzenia Rady Nadzorczej i na Zjazd Delegatów;
- g) ustanawianie i odwoływanie pełnomocników Centrali oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników Centrali.

§ 35.

Zarząd składa się z 3 do 6 członków.

Na czele Zarządu stoi prezes, który kieruje jego działalnością.

Rada Nadzorcza powołuje 1 członka Zarządu dla kierowania działalnością rewizyjno - instrukcyjną Centrali. Ten członek Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 36.

Oświadczenia woli w imieniu Centrali składają przez swe podpisy pod firmą Centrali dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Centrali.

§ 37.

Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Posiedzenia zwołuje Prezes Zarządu, a w razie jego nieobecności — jego zastępca.

Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał Zarządu potrzeba obecności co najmniej połowy członków, a w tym Prezesa lub jego zastępcy. W razie równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca oraz przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego.

W wypadku, jeżeli spółdzielnia będąc członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy, statutu, uchwał Centrali lub obowiązujących planów pracy, Zarząd Centrali może zawiesić w czynnościach członków Zarządu spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, bądź też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 39.

Zarząd Centrali może uzależnić wykonywanie, przez pracowników zrzeszonych spółdzielni, funkcji szczególnie odpowiedzialnych, — od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Rodzaje pracowników, podlegające temu przepisowi, oraz sposób nadania uprawnień, ustala Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie, opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV. ORGANY SAMORZĄDU TERENOWEGO

§ 40.

Organami samorządu terenowego Centrali są:

- a) Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni;
- b) Rady Okręgowe.

O utworzeniu Okręgu, jego granicach i siedzibie — decyduje Zarząd Centrali.

§ 41.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni są przedstawicielstwem wszystkich spółdzielni zrzeszonych w Centrali i mających swoją siedzibę na terenie danego okręgu.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni są zwoływane przez Zarząd raz na dwa lata, przynajmniej na miesiąc przed terminem Zjazdu Delegatów za pomocą pisemnych zawiadomień. Zawiadomienia te winny być wysyłane przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem Zgromadzenia listem poleconym.

Zrzeszone w Centrali spółdzielnie wysyłają na Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni po jednym przedstawicielu. Przedstawiciel spółdzielni ma jeden głos. Przedstawiciele na Okręgowym Zgromadzeniu Spółdzielni wybierają Rady Nadzorcze Spółdzielni.

Poza tym w Okręgowym Zgromadzeniu Spółdzielni biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele: Centralnego Związku Spółdzielczego, Okręgowej Komisji Związków Zawodowych oraz kierownik Oddziału Centrali.

§ 42.

Do kompetencji Okręgowych Zgromadzeń należy:

- a) rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności miejscowego Oddziału

Centrali oraz składanie w tym przedmiocie wniosków Zarządowi Centrali;

- b) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;
- c) wybór delegatów na Zjazd Delegatów.

§ 43.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni wybierają delegatów na Zjazd Delegatów Centrali w stosunku: po jednym delegacie na każde 10 (dziesięć) spółdzielni uprawnionych do udziału w Okręgowym Zgromadzeniu Spółdzielni.

Rady Okręgowe są organami opiniodawczymi Zarządu Centrali w sprawach dotyczących wszystkich spółdzielni zrzeszonych w Centrali, a mających siedzibę na terenie Okręgu.

Rady Okręgowe składają się z przewodniczących Okręgowych Komisji Branżowych.

V. ORGANY SAMORZĄDU BRANŻOWEGO

§ 45.

Do zakresu działania samorządu branżowego Centrali należy rozpatrywanie spraw typowych dla danej branży oraz współdziałanie z władzami i innymi organami Centrali w sprawach, dotyczących danej branży.

Podział zrzeszonych spółdzielni na grupy ustala Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu.

§ 46.

Organami samorządu branżowego Centrali są:

- a) Okręgowe Zgromadzenia Branżowe.
- b) Okręgowe Komisje Branżowe,
- c) Główne Komisje Branżowe.

§ 47.

Okręgowe Zgromadzenia Branżowe składają się z przedstawicieli spółdzielni jednej branży lub branż pokrewnych według podziału ustalonego przez Radę Nadzorczą (§ 45 statutu).

§ 48.

Okręgowe Komisje Branżowe składają się z przewodniczącego i dwóch członków wybranych przez Okręgowe Zgromadzenia Branżowe spośród przedstawicieli spółdzielni danej branży.

§ 49.

Główne Komisje Branżowe składają się z przewodniczących Okręgowych Komisji Branżowych jednej branży.

Główne Komisje Branżowe są organami opiniodawczymi Zarządu Centrali w sprawach dotyczących poszczególnych branż.

§ 50.

Zakres działania poszczególnych organów samorządu branżowego Centrali i obradowania

ustali regulamin, uchwalony przez Radę Nadzorczą na wniosek Zarządu.

VI. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ CENTRALI

§ 51.

Fundusze Centrali stanowią:

- a) fundusz udziałowy;
- b) fundusz społeczny (zasobowy);
- c) wyrównawczy fundusz inwestycyjny;
- d) fundusze specjalne.

Regulaminy funduszy uchwała Rada Nadzorcza.

§ 52.

Fundusz udziałowy Centrali składa się z wpłat członków na udziały, dokonywanych według postanowień §§ 12 i 13 statutu.

§ 53.

Fundusz społeczny tworzy się:

- a) z przelewu co najmniej 50% czystej nadwyżki;
- b) z wpływów nadzwyczajnych.

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 54.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny tworzy się z wpłat wynoszących 10% czystej nadwyżki wykazanej w bilansach zrzeszonych spółdzielni. Spółdzielnie obowiązane są najpóźniej do dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Centrali wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10% tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 55.

Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, układa sprawozdanie roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w trzy miesiące po ukończeniu roku winien być przedstawiony Radzie Nadzorczej.

Przyjęte przez Radę sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków Centrali.

§ 56.

Przy zestawianiu bilansów należy co roku odpisywać na amortyzację nie mniej niż 5% z ruchomości, 10% z maszyn, narzędzi i samochodów oraz 1,5% z nieruchomości Centrali według pierwotnej ich wartości, z wyłączeniem wartości placów.

Straty bilansowe pokrywa się przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie braku lub wyczerpania tego funduszu — odpisuje się je z funduszu udziałowego w stosunku do zadeklarowanych przez spółdzielnie udziałów.

VII. OGŁOSZENIA

§ 57.

Wszelkie ogłoszenia Centrali, wymagane przez ustawę, będą zamieszczane w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

VIII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA

§ 58.

Rozwiązanie i likwidacja Centrali następuje w wypadkach określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe przeprowadza się według przepisów ustawy.

POWOŁANIE CENTRALI SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZYCH I KSIĘGARSKICH.

Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni i § 18 pkt b statutu Centralnego Związku Spółdzielczego — Naczelna Rada Spółdzielcza:

- 1) powołuje z dniem 1 lipca 1948 r. Centralę Spółdzielni p. n.: „Centrala Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“;
- 2) nadaje wymienionej wyżej Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały;
- 3) powołuje pierwszą Radę Nadzorczą wymienionej wyżej Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich w następującym składzie:

Członkowie:

1. Bielski Leon — Warszawa
2. Borejsza Jerzy — Warszawa
3. Bromberg Adam — Warszawa
4. Chełmicki Witold — Bydgoszcz
5. Dembińska Zofia — Warszawa
6. Garstecki Zygmunt — Warszawa
7. Gruzziel Wojciech — Warszawa
8. Jędrzejewska Alfreda — Warszawa
9. Kołodziejski Henryk — Warszawa
10. Król Jan Aleksadner — Łódź
11. Kwiatkowski Stanisław — Warszawa
12. Maliniak Julian — Warszawa
13. Matuszewski Stefan — Warszawa
14. Michalski Stanisław — Warszawa
15. Mięczkowski Kazimierz — Warszawa
16. Mulak Jan — Warszawa
17. Pazyra Stanisław — Warszawa
18. Petruczynnik Feliks — Katowice
19. Rek Tadeusz — Warszawa
20. Tomczak Zygmunt — Warszawa
21. Wycech Czesław — Warszawa

IX. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 59.

Pierwsze Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni i Zjazd Delegatów Centrali, zwołane zostaną — zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu — najpóźniej w ciągu roku 1949.

Do czasu powołania władz Centrali w trybie przewidzianym w statucie, uprawnienia Zjazdu Delegatów przewidziane w § 21 pkt. a, e, przysługują Radzie Nadzorczej Centrali.

Rada Nadzorcza Centrali w terminie do dnia 30 listopada 1948 r. zatwierdzi nowe regulaminy, przewidziane w niniejszym statucie.

Zastępcy:

1. Dzendzel Henryk — Warszawa
2. Dzienisiewicz Henryk — Łódź
3. Gójski Józef — Warszawa
4. Jaśkiewicz Aleksander — Katowice
5. Szczerbiński Bronisław — Warszawa

STATUT

CENTRALI SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZYCH I KSIĘGARSKICH.

§ 1.

Spółdzielnia nosi nazwę „Centrala Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich w Warszawie — spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami“.

W dalszym ciągu niniejszego statutu spółdzielnia nazywana jest „Centralą“.

Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a terenem działalności obszar Państwa Polskiego.

§ 2.

Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego od chwili jej powołania przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Czas trwania Centrali nie jest ograniczony.

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3.

Celem Centrali jest upowszechnienie oświaty i kultury wśród mas pracujących przez krzewienie spółdzielczości w dziedzinie gospodarczych form życia kulturalnego oraz inicjowanie, popieranie i doskonalenie pracy zrzeszonych spółdzielni, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i gospodarczym.

Do tego celu Centrala dążyć będzie przez:

- a) organizowanie, rozwijanie i popieranie w ramach gospodarki planowej produkcji i obrotu wszelkiego rodzaju wydawnictw łącznie z periodycznymi oraz artykułów służących potrzebom oświaty i kultury;

- b) zapewnianie zrzeszonym spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy w ich działalności;
- c) instruowanie spółdzielni oraz czuwanie w drodze rewizji nad ich działalnością.

§ 4.

W zakresie planowania Centrala:

- a) ustala w ramach państwowego planu gospodarczego i zgodnie z instrukcjami władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego wytyczne planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni;
- b) zatwierdza plany pracy i budżety zrzeszonych spółdzielni oraz kontroluje ich wykonanie;
- c) opracowuje wg wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego ogólnokrajowy plan gospodarczy własny oraz zrzeszonych spółdzielni.

§ 5.

W zakresie działalności wydawniczej Centrala:

- a) koordynuje plany wydawnicze zrzeszonych spółdzielni w ramach planu państwowego oraz organizuje ich współpracę w celu planowego zaspokojenia potrzeb czytelnicy;
- b) reprezentuje spółdzielczy plan wydawniczy wobec władz państwowych i innych instytucji;
- c) współpracuje ze zrzeszonymi spółdzielniami w celu stałego podnoszenia poziomu ich produkcji.

§ 6.

W zakresie rozprowadzania wydawnictw Centrala:

- a) realizuje zasadę, że wszystkie księgarnie spółdzielnie są siecią rozprowadzania produkcji społecznych przedsiębiorstw wydawniczych, a sieć sklepów spółdzielni wiejskich jest siecią pomocniczą w rozprowadzaniu wydawnictw na wsi;
- b) organizuje hurtowe zaopatrzenie sieci spółdzielczej w artykuły księgarskie;
- c) organizuje informację handlową o wydawnictwach;
- d) poszukuje, popiera i organizuje nowe formy rozprowadzania wydawnictw.

§ 7.

W zakresie produkcji i rozprowadzania innych artykułów Centrala:

- a) organizuje spółdzielczą produkcję artykułów papierniczych, materiałów piśmiennych, biurowych, szkolnych itp.;
- b) organizuje hurtowe zaopatrzenie spółdzielni w artykuły papiernicze, piśmienne, biurowe, zabawkarskie, przemysłu ludowego i artystycznego oraz inne, należące do normalnego asortymentu sklepów papierniczo-piśmiennych;

- e) w wypadkach gospodarczo uzasadnionych organizuje własną produkcję tych artykułów.

§ 8.

W zakresie prac kulturalno - oświatowych Centrala:

- a) koordynuje akcje prowadzone przez spółdzielnie oświatowe oraz akcje oświatowe prowadzone przez spółdzielnie wydawnicze, księgarskie i inne;
- b) współdziała z instytucjami państwowymi i organizacjami społecznymi na polu propagandy wydawnictw i czytelnictwa.

§ 9.

W zakresie zapewnienia spółdzielniom prawidłowego kierownictwa i pomocy Centrala:

- a) opracowuje plany sieci spółdzielni wymienionych w § 12 statutu;
- b) ustala wytyczne oraz udziela zrzeszonym spółdzielniom porad, wskazówek, instrukcji i pomocy w sprawach prawnych, podatkowych, organizacyjnych i gospodarczych;
- c) wychowuje i szkoli kadry dla spółdzielni oraz prowadzi działalność społeczno-wychowawczą i propagandową według wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego;
- d) prowadzi działalność instrukcyjną i opiekę nad działalnością gospodarczą spółdzielni uczniowskich;
- e) zawiesza w czynnościach członków zarządu spółdzielni oraz występuje z wnioskami do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni w wypadkach przewidzianych ustawą lub statutem;
- f) opracowuje wzorcowe statuty oraz wydaje regulaminy i instrukcje dla spółdzielni zrzeszonych;
- g) instruuje spółdzielnie w zakresie metod rozpowszechniania wydawnictw i innych artykułów.

§ 10.

W zakresie rewizji spółdzielni Centrala:

- a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni wymienionych w § 12 statutu oraz zatwierdza zmiany statutów tych spółdzielni w ramach ustalonych przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- b) przeprowadza rewizje spółdzielni wymienionych w § 12 statutu przez uprawnionych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego, jak również dopilnowuje usunięcia stwierdzonych braków i usterek w działalności spółdzielni.

§ 11.

Dla zrealizowania swoich celów Centrala:

- a) nabywa, buduje, najmuje i wydierżawia wszelki majątek niechomy i ruchomy;

- b) prowadzi własne biuro, oddziały, składy, paczkownie, przedstawicielstwa i agentury w celu przechowywania, kupna i sprzedaży towarów zarówno w kraju jak i zagranicą;
- c) prowadzi zakłady wytwórcze artykułów papierniczych, materiałów piśmiennych, biurowych, szkolnych i zabawkarskich;
- d) kupuje i sprzedaje surowce i towary na rachunek własny i obcy, przyjmuje w komis i na składy konsygnacyjne;
- e) bierze udział w innych przedsiębiorstwach;
- f) prowadzi zakłady usługowe;
- g) urządza kursy, odczyty, wystawy;
- h) wydaje książki, broszury, czasopisma i druki;
- i) przyjmuje darowizny i zapisy;
- j) zaciąga pożyczki, zawiera wszelkiego rodzaju umowy i zaciąga zobowiązania.

II. CZŁONKOWIE

§ 12.

Członkami Centrali są:

- a) spółdzielnie wydawnicze;
- b) spółdzielnie księgarskie i księgarsko-papiernicze;
- c) spółdzielnie oświatowe;
- d) inne spółdzielnie na mocy decyzji Centralnego Związku Spółdzielczego.

Spółdzielnia, która złożyła deklarację przystąpienia, staje się członkiem Centrali z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości.

§ 13.

Udział w Centrali wynosi zł 1.000.— Spółdzielnie deklarują co najmniej po 1 udziale na każdym pełnych 10 własnych członków, będących osobami fizycznymi i po 1 udziale na każdego własnego członka, będącego osobą prawną. Przy złożeniu deklaracji członek wpłaca 25% zadeklarowanych udziałów. Pozostała część będzie uzupełniana ratami co roku po 25% zadeklarowanych udziałów gotówką lub z przypadających członkowi od Centrali zwrotów od obrotów.

§ 14.

Najpóźniej 1-go kwietnia każdego roku członkowie Centrali obowiązani są zgłosić Centrali według stanu na dzień 31 grudnia ubiegłego roku liczbę swych członków z podziałem na osoby fizyczne i prawne oraz zadeklarować odpowiednią ilość dalszych udziałów.

§ 15.

Członkowie Centrali odpowiadają za jej zobowiązania tylko do wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 16.

Członkowie mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli w zgromadzeniach, zjazdach i wyborach do władz Centrali;

- b) zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Centrali;
- c) korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Centrali;
- d) uczestniczyć w podziale nadwyżek Centrali.

§ 17.

Członkowie mają obowiązek:

- a) stosować się w całej swej działalności do przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Centrali;
- b) prowadzić swą działalność w ramach obowiązujących planów oraz wypełniać zobowiązania przyjęte wobec Centrali w zakresie akcji zleconych;
- c) współpracować gospodarczo z Centralą,
- d) poddawać się rewizji przeprowadzanej przez rewidentów Centrali oraz usuwać braki i usterki w swej działalności stosownie do zaleceń porewizyjnych;
- e) przedstawiać do zatwierdzenia Centrali uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru spółdzielni;
- f) zawiadamiać o terminach i porządku obrad walnych zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach przepisane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokołów walnych zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz;
- g) wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz Centrali i Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 18.

Spółdzielnie nie odpowiadające wymogom § 12 statutu tracą członkostwo Centrali na podstawie decyzji Zarządu, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Poza tem członkostwo Centrali gaśnie z chwilą wykreślenia spółdzielni z rejestru spółdzielni.

W wypadku rozwiązania spółdzielni nie korzysta ona z uprawnień wymienionych w § 16 pkt. a, b.

III. WŁADZE CENTRALI

§ 19.

Władzami Centrali są:

- A. Zjazd Delegatów
- B. Rada Nadzorcza
- C. Zarząd.

1. Zjazd Delegatów

§ 20.

Zjazd Delegatów jest naczelną władzą Centrali. Zjazd Delegatów składa się z delegatów wybranych na Okręgowych zgromadzeniach spółdzielni oraz delegatów ogólnokrajowych, wymienionych w § 44, ust. 2. statutu.

Delegatami na Zjazd mogą być tylko członkowie zrzeszonych spółdzielni.

Każdy delegat na Zjeździe ma tylko jeden głos. Prawo głosu można wykonywać tylko osobiście.

§ 21.

W Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem doradczym:

- a) przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego;
- b) przedstawiciele: Komitetu upowszechnienia książki, Komisji Centralnej Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej, Ligi Kobiet, Związku Nauczycielstwa, organizacji młodzieżowych i opieki nad dzieckiem, TUR, TUL oraz Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych;
- c) członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali oraz Przewodniczący Rad Okręgowych;
- d) przedstawiciele innych central spółdzielczych, spółdzielczo-państwowych oraz przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 22.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów należy:

- a) ustalanie wytycznych i podejmowanie konkretnych uchwał w sprawach wymienionych w § 4 — 11 statutu;
- b) zatwierdzanie sprawozdań z działalności Centrali;
- c) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej;
- d) zmiana statutu;
- e) uchwalanie regulaminu Zjazdu Delegatów oraz zatwierdzanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń spółdzielni;
- f) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji dokonanej przez C. Z. S.

§ 23.

Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd raz na dwa lata. Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd stosownie do przepisów ustawowych.

O czasie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Delegatów Zarząd powinien zawiadomić delegatów na Zjazd oraz instytucje i osoby wymienione w § 21 przynajmniej na cztery tygodnie przed terminem za pomocą pisemnych zawiadomień oraz ogłoszeń wywieszonych we wszystkich placówkach Centrali i zamieszczonych w prasie, zgodnie z § 55 statutu.

Wnioski spółdzielni i Rad Okręgowych na Zjazd Delegatów powinny być przedstawione Zarządowi Centrali na piśmie na 6 tygodni przed terminem Zjazdu.

§ 24.

Uchwały na Zjeździe Delegatów, z wyjątkiem spraw, co do których ustawa stawia inne wymagania, zapadają zwykłą większością głosów i wymagają do swej ważności obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 25.

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca otwiera obrady Zjazdu Delegatów

i przewodniczy, o ile Zjazd nie wybierze innego przewodniczącego.

Przewodniczący Zjazdu powołuje sekretarza i asesora, którzy łącznie z nim stanowią Prezydium Zjazdu.

§ 26.

Z obrad Zjazdu Delegatów winien być spisany protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz Zjazdu.

Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy.

B. Rada Nadzorcza

§ 27.

Rada Nadzorcza składa się z 21 członków i 5 zastępców, wybieranych na dwa lata.

Członkami Rady Nadzorczej mogą być tylko członkowie zrzeszonych spółdzielni, nie będący pracownikami Centrali.

§ 28.

W posiedzeniach Rady biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele instytucji wymienionych w § 21.

§ 29.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- a) ustalanie liczby członków Zarządu Centrali w granicach przewidzianych w § 35 statutu, powoływanie i odwoływanie prezesa i członków Zarządu;
- b) ustalanie wysokości wynagrodzenia prezesa i członków Zarządu;
- c) uchwalanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń spółdzielni oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i Rad Okręgowych;
- d) powoływanie Oddziałów Centrali na wniosek Zarządu;
- e) ustalanie wytycznych w sprawie sieci i zakresu działalności spółdzielni wydawniczych;
- f) nadzór nad działalnością Zarządu;
- g) uchwalanie planu działalności i budżetu oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań;
- h) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów oraz postanawianie o sposobie podziału nadwyżek lub pokrycia strat;
- i) upoważnianie Zarządu do nabycia, sprzedaży lub obciążania nieruchomości, do wznoszenia nowych budowli oraz do przystępowania do innych spółdzielni, przedsiębiorstw i organizacji;
- j) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątkowego i gospodarki;
- k) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- l) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;
- l) zatwierdzanie na wniosek Zarządu pełnomocników Centrali.

§ 30.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się przynajmniej raz na kwartał. Zwołuje je przewodniczący lub w razie jego nieobecności zastępca, podając równocześnie porządek obrad.

§ 31.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej potrzeba obecności przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 32.

Corocznie na pierwszym swoim posiedzeniu po Zjeździe Delegatów Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, którego skład ustali regulamin.

Rada Nadzorcza może przekazać Prezydium część swych uprawnień, z wyjątkiem wymienionych w § 29 pkt a, c, g, h, k statutu.

§ 33.

Dla wykonania poszczególnych zadań Rada Nadzorcza może powoływać spośród swego grona komisje stałe lub czasowe. Rada może upoważnić komisje do powoływania rzeczoznawców spoza swego grona.

§ 34.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna przedstawione usprawiedliwienie za niewystarczające.

Na miejsce członka Rady, który utraci mandat, Rada powołuje jednego z zastępców.

C. Zarząd

§ 35.

Zarząd jest władzą wykonawczą Centrali. Zarząd składa się z 3 do 6 członków.

Na czele Zarządu stoi prezes, który kieruje jego działalnością.

Rada Nadzorcza powołuje jednego członka Zarządu dla kierowania działalnością rewizyjno-instrukcyjną Centrali. Ten członek Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 36.

Do zakresu działania Zarządu należy zarządzanie wszystkimi sprawami i reprezentowanie Centrali oraz działanie w jej imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu, a w szczególności:

- wydawanie oświadczeń o celowości założenia nowych spółdzielni oraz zatwierdzanie zmian statutów zrzeszonych spółdzielni;
- nadawanie kierunku działalności zrzeszonych spółdzielni i kontrolowanie tej działalności;

c) przedkładanie Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu wniosków o rozwiązanie spółdzielni, zawieszanie w trybie przewidzianym ustawą członków Zarządu spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w sprawie zwalniania pracowników spółdzielni w wypadkach przewidzianych w § 39 statutu;

d) ustalanie wytycznych planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni oraz ich zatwierdzanie i kontrola wykonania;

e) postanawianie o tworzeniu lub likwidacji wydziałów oraz wszelkich zakładów Centrali, jak również określanie zakresu ich działalności;

f) składanie sprawozdań z czynności Radzie Nadzorczej;

g) zgłaszanie wniosków na posiedzenie Rady Nadzorczej i na Zjazd Delegatów;

h) ustanawianie i odwoływanie pełnomocników oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników Centrali.

§ 37.

Oświadczenie woli w imieniu Centrali składają przez swe podpisy pod firmą Centrali dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Centrali.

§ 38.

Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc.

Posiedzenie zwołuje prezes Zarządu, a w razie jego nieobecności — jego zastępca.

Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał potrzeba obecności co najmniej połowy członków, w tym prezesa lub jego zastępcy. W razie równości głosów decyduje prezes Zarządu.

W posiedzeniach może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca oraz przedstawiciel Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 39.

W wypadku, jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy, statutu, uchwał władz Centrali lub obowiązujących planów gospodarczych, Zarząd Centrali może albo zawiesić w czynnościach członków Zarządu Spółdzielni w trybie określonym przez ustawę, albo też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 40.

Zarząd Centrali może uzależnić wykonywanie, przez pracowników zrzeszonej spółdzielni, funkcji, szczególnie odpowiedzialnych, od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Rodzaje pracowników, podlegających temu przepisowi, oraz sposób nadawania uprawnień, ustali Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie, opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV OGRĘBY SAMORZĄDU TERENOWEGO

§ 41.

Organami samorządu terenowego Centrali są Ogęrowe Zgromadzenia spółdzielni oraz Rady Okęrowe.

O utworzeniu Okęgu, jego granicach i siedzibie decyduje Zarząd Centrali.

§ 42.

Zgromadzenia Okęrowe są przedstawicielstwem spółdzielni zrzeszonych Centrali, mających swą siedzibę na terenie danego Okęgu, z wyjątkiem spółdzielni określonych w § 44 ust. 2.

Okęrowe Zgromadzenia są zwoływane przez Zarząd co najmniej raz na dwa lata. Okęrowe Zgromadzenia składają się z przedstawicieli spółdzielni określonych w ustępie poprzednim.

Spółdzielnie uprawnione do udziału w Okęrowym Zgromadzeniu wysyłają na Zgromadzenie jednego przedstawiciela na każdych pełnych 200 członków, będących osobami fizycznymi oraz jednego przedstawiciela na każdych pełnych 10 członków, będących osobami prawnymi, co najmniej jednak jednego przedstawiciela. Podstawą do ustalenia ilości przedstawicieli jest zgłoszenie dokonane w myśl § 14 statutu.

Przedstawiciele na Okęrowe Zgromadzenie wybiera Rada Nadzorcza spółdzielni.

Poza tym w Okęrowym Zgromadzeniu biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele placówek wojewódzkich instytucji wymienionych w § 21 statutu oraz osoby wymienione w tymże paragrafie, jak również przedstawiciele delegatur okęrowych spółdzielni wymienionych w § 44 ust. 2 statutu.

§ 43.

Do kompetencji Okęrowych Zgromadzeń należą:

- a) rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności miejscowego Oddziału Centrali oraz składanie w tym przedmiocie wniosków Zarządu Centrali;
- b) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów,
- c) wybór członków Rady Okęrowej,
- d) wybór delegatów na Zjazd Delegatów.

§ 44.

Okęrowe Zgromadzenie wybiera delegatów na Zjazd Delegatów w stosunku: po jednym delegacie na każde pełne 2.000 osób fizycznych i po 1 delegacie na każde pełne 50 osób prawnych, będących członkami spółdzielni upoważnionych do udziału w Okęrowym Zgromadzeniu. Każde Okęrowe Zgromadzenie wybiera jednak co najmniej dwu delegatów.

Spółdzielnie wydawnicze, których statutowym terenem działania jest cała Rzeczpospolita Polska i które zrzeszają więcej niż 1.000 osób fizycznych lub więcej niż 50 osób prawnych, wysyłają na Zjazd Delegatów: po 1 delegacie na każde pełne 2.000 osób fizycznych

i po 1 delegacie na każde pełne 50 osób prawnych, będących ich członkami, co najmniej jednak jednego delegata. Delegatów wyznacza Rada Nadzorcza spółdzielni.

§ 45.

Rada Okęrowa jest organem samorządu terenowego Centrali o charakterze nadzorującym i opiniodawczym.

Rada Okęrowa składa się z pięciu do dziesięciu członków, wybieranych przez Okęrowe Zgromadzenie spośród członków spółdzielni, nie będących pracownikami Centrali.

Do Rady Okęrowej wchodzi ponadto z głosem decydującym po jednym przedstawicielu spółdzielni określonych w § 44. ust. 2, które na terenie danego Okęgu mają przynajmniej 1.000 członków lub pięć placówek handlu detalicznego artykułami księgarskimi (z wyłączeniem placówek kolportażu prasy). Przedstawiciele tych delegują Zarządy odnośnych spółdzielni.

W posiedzeniach Rady Okęrowej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele: Delegatury Centralnego Związku Spółdzielczego, Oddziału Centrali, Wojewódzkiego Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej, Okęrowej Komisji Związków Zawodowych i miejscowego Kuratorium Okęgu Szkolnego.

§ 46.

Do zakresu działania Rad Okęrowych należą:

- a) czuwanie nad prawidłowym rozwojem zrzeszonych spółdzielni na terenie Okęgu;
- b) współpraca z miejscowym Oddziałem Centrali przy opracowywaniu planów pracy spółdzielni;
- c) czuwanie w drodze współdziałania z organami kontroli wewnętrznej Centrali nad wykonaniem planów finansowych i gospodarczych, przez Oddział Centrali oraz rozpatrywanie jego sprawozdań;
- d) współdziałanie z organami Centrali w zakresie prac organizacyjnych, wychowawczych i propagandowych;
- e) współdziałanie z miejscowymi organami państwowymi i organizacjami społecznymi w zakresie akcji upowszechniania książki i czytelnictwa;
- f) zgłaszanie wniosków do Zarządu Centrali oraz na Zjazd Delegatów;

Rada Okęrowa wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ CENTRALI

§ 47.

Fundusze Centrali stanowią:

- a) fundusz udziałowy;
- b) fundusz zasobowy;
- c) wyrównawczy fundusz inwestycyjny;
- d) fundusze specjalne.

Regulaminy funduszków Centrali uchwała Rada Nadzorcza.

§ 48.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat członków na udziały dokonywanych według postanowień § § 13 i 14 statutu.

§ 49.

Fundusz społeczny tworzy się:

- a) z wpływów nadzwyczajnych;
- b) z czystej nadwyżki, pochodzącej z obrotów z nieczłonkami, z zacnowaniem postanowienia § 52 statutu;
- c) z przelewu co najmniej 20% pozostałej części czystej nadwyżki;

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 50.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny spółdzielni tworzy się z wpłat wynoszących 10% czystej nadwyżki, wykazanej w bilansach zrzeszonych spółdzielni i służy dla finansowania inwestycji w spółdzielniach.

Spółdzielnie obowiązane są najpóźniej dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Centrali całkowitą wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10% tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 51.

Fundusze specjalne ustanawiane są przez Radę Nadzorczą dla określonych zadań i powstają z określonych wpływów.

§ 52.

Spółdzielnie nie będące członkami Centrali, a utrzymujące z nią stosunki gospodarcze mają prawo do zwrotów od obrotów z Centralą w wysokości ustalonej uchwałą Rady Nadzorczej Centrali.

§ 53.

Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, układa sprawozdanie roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w 3 miesiące po ukończeniu roku powinien być przedstawiony Radzie Nadzorczej.

Przyjęte przez Radę sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków Centrali.

§ 54.

Przy zestawianiu bilansu należy co roku odpisywać na amortyzację nie mniej, niż 5%, z ruchomości, 10% z maszyn, narzędzi i samochodów oraz 1½% z nieruchomości Centrali, według pierwotnej ich wartości, z wyłączeniem wartości placów.

Jeżeli bilans wykaże stratę, pokrywa się ją przede wszystkim z funduszu społecznego, zaś w razie wyczerpania tegoż — odpisuje się ją z funduszu udziałowego, rozkładając stratę na poszczególnych członków proporcjonalnie do wysokości zadeklarowanych przez nich udziałów.

VI. OGŁOSZENIA

§ 55.

Wszelkie ogłoszenia Centrali wymagane przez ustawę będą zamieszczane w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

VII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA

§ 56.

Rozwiązanie i likwidacja Centrali następuje w wypadkach określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe przeprowadza się według przepisów ustawy.

VIII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 57.

Pierwsze Okręgowe Zgromadzenie Spółdzielni i Zjazd Delegatów Centrali zwołane zostaną, zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu, w ciągu roku 1949.

Do czasu powołania władz Centrali w trybie przewidzianym w statucie — uprawnienia Zjazdu Delegatów, przewidziane w § 22 pkt a, e statutu, wykonywać będzie Rada Nadzorcza Centrali powołana przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Powołanemu przez tę Radę Nadzorczą Zarządowi Centrali przysługują uprawnienia Zarządu, określone ustawą i statutem.

§ 58.

Na okres, do czasu dokonania przez Okręgowe Zgromadzenie spółdzielni wyboru członków Rad Okręgowych — Rada Nadzorcza Centrali może powołać członków Rad Okręgowych w liczbie przewidzianej w § 45 statutu.

Powołane w ten sposób Rady Okręgowe mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w statucie.

POWOŁANIE CENTRALI SPÓŁDZIELNI p. n. „CENTRALA SPÓŁDZIELNI WYTWÓRCZYCH „SOLIDARNOŚĆ“ W WARSZAWIE — SPÓŁDZIELNIA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Na podstawie art. 36, ust. 1, 4 i 6 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni i par.

18 statutu Centralnego Związku Spółdzielczego — Naczelna Rada Spółdzielcza:

1) powołuje z dniem 1 lipca 1948 r. centralę

spółdzielni p. n. Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“ w Warszawie — spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością,

2) nadaje wymienionej wyżej Centrali Spółdzielni statut, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały,

3) powołuje pierwszą Radę Nadzorczą wymienionej Centrali w następującym składzie:

Członkowie Rady Nadzorczej:

1. Bir Rafał — Wałbrzych
2. Borg Kiwa — Sosnowiec
3. Firsgrund Salo — Warszawa
4. Fogel Gerszon — Łódź
5. Friedler Hilary — Gliwice
6. Jeryczower Dawid — Strzegom
7. Kagan Abram — Łódź
8. Karasik Hersz — Dzierżoniów
9. Kosower Michał — Warszawa
10. Łazebnik Julian — Warszawa
11. Majzler Natan — Warszawa
12. Minster Gedali — Łódź
13. Sack Józef — Warszawa
14. Sanger Mojżesz — Dzierżoniów
15. Smużyk Nysson — Łódź
16. Stern Paweł — Warszawa
17. Waksman M. — Szczecin
18. Worobiejczyk Szloma — Łódź

Zastępcy członków Rady Nadzorczej:

1. Grobler Leon — Kraków
2. Rajs Jakób — Szczecin
3. Szulman L. — Łódź
4. Szwareberg Gecel — Wrocław

4) rozwiązuje z dniem 30 czerwca 1948 r. centralę gospodarczą spółdzielni p. n. Centrala Gospodarcza Spółdzielni Wytwórczych i Konsumcyjnych „Solidarność“ — z odpowiedzialnością ograniczoną w Warszawie — zapisaną w rejestrze spółdzielni w Wydziale Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Warszawie pod N. R. S. XXIII. 3211.

Bilansem likwidacyjnym wymienionej Centrali Gospodarczej Spółdzielni Wytwórczych i Konsumcyjnych „Solidarność“ będzie bilans na dzień 30 czerwca 1948 r. Bilans ten sporządzony zostanie przez Zarząd, powołany przez Radę Nadzorczą nowoutworzonej Centrali Spółdzielni p. n. Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“ w Warszawie.

Wymieniony Zarząd spełniać będzie funkcję komisji likwidacyjnej rozwiązanej Centrali.

Nowoutworzona Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“ w Warszawie, przejmie z dniem 1 lipca 1948 r. od rozwiązanej Centrali Gospodarczej Spółdzielni Wytwórczych i Konsumcyjnych „Solidarność“ w Warszawie — cały majątek ruchomy i nieruchomy oraz ogół majątkowych praw i obowiązków.

Bilansem likwidacyjny rozwiązanej Spółdzielni, sporządzony wg. stanu na dzień 30 czerwca 1948 r., będzie bilansem otwarcia nowoutworzonej Centrali.

Zgodnie z art. 36, ust. 6 powołanej na wstępie Ustawy z dnia 21 maja 1948 r., uchwała niniejsza stanowi tytuł do przepisania prawa własności na rzecz nowoutworzonej Centrali Spółdzielni do całego majątku nieruchomego

rozwiązanej Centrali Gospodarczej Spółdzielni Wytwórczych i Konsumcyjnych „Solidarność“, spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną w Warszawie, a w szczególności prawa własności do nieruchomości, położonej w Warszawie, przy ul. Elektoralnej Nr 13, Nr hip. KW. 441 oraz innych nieruchomości.

S T A T U T

Centrali Spółdzielni Wytwórczych „SOLIDARNOŚĆ“

§ 1.

Spółdzielnia nosi nazwę „Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“ w Warszawie — spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością“.

Spółdzielnia w dalszym ciągu niniejszego statutu nazywa się „Centralą“. Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a terenem jej działalności obszar Państwa Polskiego.

§ 2.

Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego od chwili jej powołania przez Naczelną Radę Spółdzielczą.

Czas trwania Centrali nie jest ograniczony

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

§ 3.

Celem Centrali jest popieranie produktywizacji ludności żydowskiej w ramach ogólnopństwowej gospodarki planowej przez gospodarczą obsługę zrzeszonych spółdzielni, zapewnienie tym spółdzielniom prawidłowego kierownictwa, pomoc w ich działalności gospodarczej i prowadzenie działalności rewizyjno-instrukcyjnej.

§ 4.

W zakresie planowania Centrala:

- a) ustala w ramach państwowego planu gospodarczego i zgodnie z instrukcjami władz państwowych oraz Centralnego Związku Spółdzielczego wytyczne do planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni;
- b) zatwierdza plany pracy i budżety tych spółdzielni oraz kontroluje ich wykonanie;
- c) opracowuje według wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego ogólnokrajowy plan gospodarczy własny oraz zrzeszonych spółdzielni;
- d) reguluje w razie gospodarczej potrzeby strukturę techniczną spółdzielni;
- e) koordynuje współpracę między spółdzielniami, wzgl. grupami spółdzielni i w razie potrzeby projektuje ich połączenie;

§ 5.

W zakresie produkcji Centrala:

- a) współdziała ze zrzeszonymi spółdzielniami i z zainteresowanymi instytucjami w zakresie podniesienia ilości i jakości produkcji, w szczególności przez tworzenie warsztatów doświadczalnych, centralnych krawalni i wzorcowni;
- b) udziela pomocy organizacyjnej i technicz-

nej zrzeszonym spółdzielniom przy zakładaniu i prowadzeniu zakładów przemysłowych, usługowych i innych, a w szczególności przez pomoc w racjonalizacji i mechanizacji pracy, przez projektowanie planów budynków, sprawowanie nadzoru nad budową itp;

- c) prowadzi w wypadkach gospodarczo uzasadnionych własne zakłady produkcyjne i usługowe oraz magazyny surowców i gotowej produkcji.

§ 6.

W zakresie wymiany Centrala:

- a) organizuje, poprzez zakłady własne lub inne przedsiębiorstwa, zaopatrzenie zrzeszonych spółdzielni w artykuły niezbędne do produkcji;
- b) organizuje i prowadzi zbyty produkcji zrzeszonych spółdzielni i w tym celu w wypadkach gospodarczo uzasadnionych może zakładać i prowadzić własne zakłady handlowe;
- c) organizuje import surowców, maszyn i narzędzi dla obsługi zrzeszonych w niej spółdzielni oraz eksport gotowej produkcji przez właściwe organizacje importowo-eksportowe.

§ 7.

W zakresie zapewnienia zrzeszonym spółdzielniom prawidłowego kierownictwa gospodarczego i pomocy Centrala:

- a) opracowuje plany sieci spółdzielni typu wymienionego w § 10 niniejszego statutu;
- b) ustala wytyczne oraz udziela spółdzielniom porad, wskazówek, instrukcji i pomocy w sprawach prawnych, podatkowych, organizacyjnych i gospodarczych;
- c) wychowuje i szkoli kadry pracowników dla zrzeszonych spółdzielni oraz prowadzi działalność propagandową według wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego;
- d) opracowuje wzorcowe statuty dla zrzeszonych spółdzielni oraz wydaje dla nich regulaminy i instrukcje;
- e) wydaje czasopisma i publikacje, poświęcone sprawom spółdzielczości i podniesienia uświadczenia społecznego i spółdzielczego, wg. wytycznych Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 8.

W zakresie rewizji Centrala:

- a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni typu określonego w § 10 statutu oraz zatwierdza zmiany statutów zrzeszonych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy wzorcowych statutów;
- b) przeprowadza rewizję w zrzeszonych spółdzielniach przez uprawnionych do tego rewidentów zgodnie z instrukcjami, wydanymi przez Centralny Związek Spółdzielczy, jak również dopilnowuje wykonania przez spółdzielnie zaleceń porewizyjnych;

- c) czuwa nad należytą obsadą odpowiedzialnych stanowisk w zrzeszonych członków zarządu spółdzielni oraz stawia wnioski do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni w wypadkach przewidzianych w ustawie lub statutach.

§ 9.

Dla zrealizowania swoich celów Centrala:

- a) nabywa, buduje, najmuje i wydzierżawia wszelki majątek nieruchomy i ruchomy;
- b) prowadzi własne biura, oddziały, składy, paczkownie, przedstawicielstwa i agentury dla przechowywania, kupna i sprzedaży towarów zarówno w kraju, jak i zagranicą;
- c) prowadzi zakłady wytwórcze artykułów drobnego przemysłu i rzemiosła;
- d) kupuje i sprzedaje surowce i towary na rachunek własny i obcy, przyjmuje w komis i na składy konsygnacyjne;
- e) bierze udział w innych przedsiębiorstwach;
- f) prowadzi zakłady usługowe;
- g) urządza kursy, odczyty i wystawy;
- h) wydaje książki, broszury, czasopisma i druki;
- i) przyjmuje darowizny i zapisy;
- j) zaciąga pożyczki, zawiera wszelkiego rodzaju umowy i zaciąga zobowiązania.

II. CZŁONKOWIE

§ 10.

Członkami Centrali są:

- a) spółdzielnie wytwórcze i usługowe;
- b) inne organizacje i instytucje, współdziałające z ruchem spółdzielczym w kierunku produktywizacji ludności żydowskiej, za zgodą Centralnego Związku Spółdzielczego.

Spółdzielnia, która złożyła deklarację przystąpienia, staje się członkiem Centrali z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości.

§ 11.

Udział w Centrali wynosi zł 5.000.

Spółdzielnie, zrzeszające osoby fizyczne, deklarują co najmniej 1 udział na każdym 2 członków.

Spółdzielnie, zrzeszające osoby prawne, deklarują co najmniej 5 udziałów na każdą osobę prawną.

Przy złożeniu deklaracji przystąpienia do Centrali członków wpłaca 10 proc. zadeklarowanych udziałów, jednak nie mniej niż wartość jednego udziału, pozostała część będzie uzupełniona ratami co roku po 30 proc. zadeklarowanych udziałów gotówką lub z przypadających członkowi od Centrali zwrotów od obrotów.

Rada Nadzorcza ustala ilość udziałów, które powinni zadeklarować i wpłacić członkowie Centrali, wymienieni w § 10 pkt. b) statutu.

§ 12.

Najpóźniej do dnia 1 kwietnia każdego roku członkowie Centrali obowiązani są zgłosić do Centrali według stanu z dnia 31 grudnia ubiegłego roku:

- a) spółdzielnie, zrzeszające osoby fizyczne -- liczbę swych członków;
- b) spółdzielnie, zrzeszające osoby prawne -- liczbę tych osób prawnych.

Równocześnie ze zgłoszeniem spółdzielnie obowiązane są zadeklarować odpowiednią ilość dalszych udziałów.

§ 13.

Członkowie Centrali odpowiadają za jej zobowiązania do pięciokrotnej wysokości zadeklarowanych udziałów.

§ 14.

Członkowie mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli w zgromadzeniach, zjazdach i wyborach do władz Centrali;
- b) zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Centrali;
- c) korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Centrali;
- d) uczestniczyć w podziale nadwyżek Centrali.

§ 15.

Członkowie mają obowiązek:

- a) stosować się w całej swej działalności do przepisów statutu, regulaminów i uchwał władz Centrali;
- b) prowadzić swoją działalność w ramach obowiązujących planów gospodarczych oraz wypełniać zobowiązania przyjęte wobec Centrali w zakresie akcji zleconych;
- c) poddawać się rewizjom, dokonywanym przez rewidentów Centrali, oraz usuwać braki i usterki w swojej działalności stosownie do zaleceń porewizyjnych;
- d) przedstawiać do zatwierdzenia Centrali uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru spółdzielni;
- e) zawiadamiać o terminach i porządku obrad walnych zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach przepisane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokółów walnych zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz;
- f) wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz Centrali i Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 16.

Spółdzielnia nieodpowiadająca wymogom § 10 statutu traci członkostwo Centrali na podstawie decyzji Zarządu, zatwierdzonej przez Centralny Związek Spółdzielczy. Poza tym członkostwo w Centrali gaśnie z chwilą wykreślenia spółdzielni z rejestru spółdzielni.

W wypadku rozwiązania spółdzielni nie korzysta ona z uprawnień wymienionych w § 14 lit. a) i b).

III. WŁADZE CENTRALI

§ 17.

Władzami Centrali są:

- a) Zjazd Delegatów
- b) Rada Nadzorcza
- c) Zarząd.

A. Zjazd Delegatów

§ 18.

Zjazd Delegatów jest naczelną władzą Centrali. Zjazd Delegatów składa się z delegatów wybranych na okręgowych Zgromadzeniach Spółdzielni.

Delegatami na Zjazd mogą być jedynie członkowie zrzeszonych spółdzielni oraz instytucji, przewidzianych w § 10 lit. b).

Każdy delegat na Zjeździe ma tylko jeden głos. Prawo głosu delegat wykonywuje osobiście.

§ 19.

W Zjeździe Delegatów bierą udział z głosem doradczym:

- a) przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego, Komisji Centralnej Związków Zawodowych i Ligi Kobiet;
- b) członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali oraz Przewodniczący Rad Okręgowych;
- c) przedstawiciele innych central spółdzielni, spółdzielczo-państwowych oraz przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych, z którymi Centrala utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 20.

Do kompetencji Zjazdu Delegatów należy.

- a) podejmowanie uchwał w sprawach wymienionych w § § 4 — 9;
- b) zatwierdzanie sprawozdania z działalności Centrali;
- c) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej;
- d) zmiana statutu;
- e) uchwalanie regulaminu Zjazdu Delegatów oraz zatwierdzanie regulaminów Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń spółdzielni;
- f) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

§ 21.

Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd raz na dwa lata.

Nadzwyczajny Zjazd Delegatów zwoływany jest przez Zarząd stosownie do przepisów ustawy.

O czasie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Delegatów, Zarząd powinien zawiadomić delegatów na Zjazd przynajmniej na cztery tygodnie przed terminem za pomocą pisemnych zawiadomień oraz ogłoszeń, wywieszonych w

wszystkich placówkach Centrali i zamieszczonych w prasie, zgodnie z § 52 statutu.

Wnioski spółdzielni i Rad Okręgowych na Zjazd Delegatów powinny być przedstawione Zarządowi Centrali na piśmie na 6 tygodni przed terminem Zjazdu.

§ 22.

Uchwały na Zjeździe Delegatów, za wyjątkiem spraw, co do których ustawa stawia inne wymagania, — zapadają zwykłą większością głosów i wymagają do swej ważności obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 23.

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca otwiera obrady Zjazdu Delegatów i zarządza wybór przewodniczącego Zjazdu.

Przewodniczący Zjazdu powołuje sekretarza i asesorów, którzy łącznie z nim stanowią Prezydium Zjazdu.

§ 24.

Z obrad Zjazdu Delegatów winien być spisany protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz Zjazdu. Odpis protokołu otrzymuje Centralny Związek Spółdzielczy.

B. Rada Nadzorcza

§ 25.

Rada Nadzorcza składa się z 18 członków i 4 zastępców wybieranych na dwa lata.

Członkami Rady Nadzorczej mogą być jedynie członkowie zrzeszonych spółdzielni oraz instytucji przewidzianych w § 10 lit. b), nie będący pracownikami Centrali.

§ 26.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział z głosem doradczym przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego oraz członkowie Zarządu Centrali.

§ 27.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- a) ustalanie liczby członków Zarządu Centrali w granicach przewidzianych w § 33 statutu oraz powoływanie i odwoływanie prezesa, jego zastępcy i członków Zarządu;
- b) ustalanie wysokości ich wynagrodzenia;
- c) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej i Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni oraz zatwierdzanie regulaminów Zarządu i Rad Okręgowych;
- d) nadzór nad działalnością Zarządu;
- e) uchwalanie planu działalności i budżetu oraz oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań;
- f) zatwierdzanie sprawozdań rocznych i bilansów oraz stanowienie o sposobie podziału nadwyżki lub pokrycia strat;
- g) upoważnianie Zarządu do nabycia, sprze-

daży lub obciążania nieruchomości, do wnoszenia nowych budowli oraz przystępowania do innych spółdzielni, przedsiębiorstw i organizacji;

- h) rewizja przynajmniej raz na kwartał rachunków, dokumentów oraz stanu majątku i gospodarki Centrali;
- i) podejmowanie uchwał w przedmiocie wyników rewizji Centrali, dokonanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;
- j) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;
- k) zatwierdzanie na wniosek Zarządu pełnomocników Centrali.

§ 28.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się przynajmniej raz na kwartał. Zwołuje je przewodniczący lub jego zastępca, podając równocześnie porządek obrad.

§ 29.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej potrzeba obecności przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów.

W razie równości głosów — rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 30.

Corocznie na pierwszym swoim posiedzeniu po Zjeździe Delegatów Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium, skład którego ustala regulamin Rady.

Rada Nadzorcza może przekazać Prezydium część swych uprawnień z wyjątkiem wymienionych w § 27, pkt y a), c), e), f), i) statutu.

§ 31.

Dla wykonania poszczególnych zadań Rada Nadzorcza może powoływać spośród swego grona komisje stałe lub czasowe. Rada może upoważnić komisje do powoływania rzeczoznawców spoza swego grona.

§ 32.

Członkowie Rady Nadzorczej tracą mandat w wypadku nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach, o ile Rada uzna za niewystarczające przedstawione usprawiedliwienie. Na miejsce członka Rady, który utracił mandat, wchodzi zastępca.

C. Zarząd

§ 33.

Zarząd jest władzą wykonawczą Centrali. Zarząd składa się z trzech do sześciu członków.

Na czele Zarządu stoi prezes który kieruje jego działalnością. Rada Nadzorcza powołuje i członka Zarządu dla kierowania działalnością rewizyjno - instrukcyjną Centrali. Ten członek

Zarządu winien posiadać kwalifikacje wymagane przez Centralny Związek Spółdzielczy i wybór jego staje się prawomocny z chwilą zatwierdzenia przez Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 34.

Do zakresu działania Zarządu należy reprezentowanie Centrali i działanie w jej imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem i regulaminem Zarządu, a w szczególności:

- a) wydawanie oświadczeń o celowości założenia nowych spółdzielni oraz zatwierdzanie zmian statutów zrzeszonych spółdzielni;
- b) kierowanie działalnością spółdzielni, będących członkami Centrali i kontrolowanie tej działalności oraz ustalanie w ramach obowiązujących przepisów norm kalkulacyjnych i asortymentów towarów dla zrzeszonych spółdzielni;
- c) przedkładanie Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu wniosków o rozwiązanie spółdzielni, zawieszanie w trybie przewidzianym przez ustawę członków Zarządu spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w sprawie zwalniania pracowników spółdzielni w wypadkach, przewidzianych w § 37 statutu;
- d) ustalanie wytycznych planów pracy i budżetów zrzeszonych spółdzielni oraz ich zatwierdzanie i kontrola wykonania;
- e) postanawianie o tworzeniu i likwidacji oddziałów oraz wszelkich zakładów Centrali, jak również określanie zakresu ich działalności;
- f) składanie sprawozdań ze swych czynności Radzie Nadzorczej oraz informowanie Centralnego Związku Spółdzielczego o pracach Centrali;
- g) zgłaszanie wniosków na posiedzenia Rady Nadzorczej i na Zjazd Delegatów;
- h) ustanawianie i odwoływanie pełnomocników oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników Centrali.

§ 35.

Oświadczenia woli w imieniu Centrali składają przez swe podpisy pod firmą Centrali dwaj członkowie Zarządu lub też jeden członek Zarządu łącznie z pełnomocnikiem Centrali.

§ 36.

Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Posiedzenia zwołuje prezes Zarządu, lub w razie jego nieobecności zastępca. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał Zarządu potrzeba obecności co najmniej połowy jego członków, w tym prezesa lub jego zastępcy. W razie równości głosów decyduje głos prezesa Zarządu.

W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, oraz delegat Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 37.

W wypadku, jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy, statutu, uchwał Centrali lub obowiązujących planów gospodarczych, bądź przekracza budżet, Zarząd Centrali może bądź zawiesić w czynnościach członków Zarządu spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę, bądź też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 38.

Zarząd Centrali może uzależnić wykonywanie, przez pracowników zrzeszonych spółdzielni, funkcji szczególnie odpowiedzialnych, od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Rodzaje pracowników, podlegających temu przepisowi oraz sposób nadawania uprawnień ustali Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie, opartym o wytyczne Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV. ORGANY SAMORZĄDU TERENOWEGO

§ 39.

Organami samorządu terenowego Centrali są Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni oraz Rady Okręgowe.

O utworzeniu okręgu, jego granicach i siedzibie — decyduje Zarząd Centrali.

§ 40.

Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni są przedstawicielstwem spółdzielni zrzeszonych w Centrali, a mających swą siedzibę na terenie okręgu. Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni zwoływane są przez Zarząd co najmniej raz na dwa lata. Okręgowe Zgromadzenia składają się z przedstawicieli wszystkich spółdzielni, będących członkami Centrali i mających siedzibę na terenie danego okręgu.

Spółdzielnie zrzeszające osoby fizyczne wysyłają na Zgromadzenia Okręgowe jednego przedstawiciela od każdego pełnych 25 członków, zgłoszonych stosownie do postanowień § 12 statutu, co najmniej jednak jednego przedstawiciela. Spółdzielnie zrzeszające osoby prawne wysyłają na Zgromadzenia Okręgowe jednego przedstawiciela od każdej osoby prawnej, nie więcej jednak niż 5.

Przedstawiciele na Zgromadzenia Okręgowe wybiera Walne Zgromadzenie członków spółdzielni.

W Zgromadzeniach Okręgowych mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele okręgowych placówek instytucji wymienionych w § 19 statutu.

§ 41.

Do kompetencji Okręgowych Zgromadzeń Spółdzielni należy:

- a) rozpatrywanie planów pracy i sprawozdań z działalności Oddziału Okręgowego Centrali oraz składanie odpowiednich wniosków Zarządowi Centrali;

- b) zgłaszanie wniosków na Zjazd Delegatów;
- c) wybór 5 do 9 członków Rady Okręgowej;
- d) wybór delegatów na Zjazd Delegatów w stosunku po jednym delegacie od każdego 3-ch przedstawicieli, uprawnionych do udziału z głosem stanowczym w Okręgowym Zgromadzeniu Spółdzielni.

§ 42.

Rady Okręgowe są stałymi organami samorządu terenowego Centrali o charakterze nadzorującym i opiniodawczym.

Rady Okręgowe składają się z 5 do 9 członków wybieranych na dwa lata przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni spośród członków spółdzielni, nie będących pracownikami Centrali.

W posiedzeniach Rady bierze udział z głosem doradczym przedstawiciel delegatury Centralnego Związku Spółdzielczego i kierownik Oddziału Okręgowego Centrali.

§ 43.

Do zakresu działania Rad Okręgowych należy:

- a) czuwanie nad prawidłowym rozwojem zrzeszonych spółdzielni na terenie okręgu;
- b) współpraca z Oddziałem Okręgowym Centrali przy opracowywaniu planów pracy spółdzielni;
- c) opiniowanie asortymentu towarów w spółdzielniach oraz zasad rozdziału towarów i kredytów między spółdzielnie na terenie okręgu;
- d) zgłaszanie wniosków Zarządowi Centrali, Radzie Nadzorczej oraz na Zjazd Delegatów.

Rada Okręgowa wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ CENTRALI

§ 44.

Fundusze Centrali stanowią:

- a) fundusz udziałowy
- b) fundusz społeczny (zasobowy)
- c) wyrównawczy fundusz inwestycyjny
- d) fundusze specjalne.

Regulaminy funduszy Centrali uchwała Rada Nadzorcza.

§ 45.

Fundusz udziałowy składa się z wpłat członków na udziały, dokonywanych według postanowień § § 11 i 12 statutu.

§ 46.

Fundusz społeczny tworzy się:

- a) z wpływów nadzwyczajnych;
- b) z nadwyżki, pochodzącej z obrotów z nieczłonkami, z zachowaniem postanowień § 49 statutu;

- c) z przelewu co najmniej 20% pozostałej części czystej nadwyżki.

Fundusz społeczny nie może być podzielony między członków.

§ 47.

Wyrównawczy fundusz inwestycyjny tworzy się z wpłat wynoszących 10 proc. czystej nadwyżki wykazanej w bilansach zrzeszonych spółdzielni i służy do finansowania inwestycji w spółdzielniach. Spółdzielnie obowiązane są najpóźniej do dnia 1 kwietnia każdego roku zgłosić do Centrali całkowitą wysokość czystej nadwyżki za ubiegły rok obrachunkowy oraz wpłacić 10 proc. tej nadwyżki na wyrównawczy fundusz inwestycyjny.

§ 48.

Fundusze specjalne ustanawiane są przez Radę Nadzorczą dla określonych zadań i powstają z określonych wpływów.

§ 49.

Spółdzielnie nie będące członkami Centrali, a utrzymujące z nią stosunki gospodarcze, mają prawo do zwrotów od obrotów z Centralą w wysokości ustalonej uchwałą Rady Nadzorczej.

§ 50.

Rokiem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, układa sprawozdanie roczne i zestawia bilans, który najpóźniej w trzy miesiące po ukończeniu roku powinien być przedstawiony Radzie Nadzorczej. Przyjęte przez Radę Nadzorczą sprawozdanie i bilans podaje się do wiadomości wszystkich członków Centrali.

§ 51.

Przy zestawianiu bilansu należy co roku odpisywać na amortyzację nie mniej niż 5 proc. z ruchomości, 10 proc. z maszyn, narzędzi i samochodów i 1½ proc. z nieruchomości Centrali, według pierwotnej ich wartości z wyłączeniem wartości placów.

Jeżeli bilans wykaże stratę, pokrywa się ją przede wszystkim z funduszu społecznego, a w razie wyczerpania tegoż, stratę odpisuje się z funduszu udziałowego w stosunku do zadeklarowanych udziałów; o ile zaś ten sposób pokrycia strat nie wystarczy, straty pokryte będą z dopłat z tytułu dodatkowej odpowiedzialności członków (§ 13 statutu).

VI. OGŁOSZENIA

§ 52.

Wszelkie ogłoszenia Centrali wymagane przez ustawę będą zamieszczane w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

VII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA

§ 53.

Rozwiązanie i likwidacja Centrali następuje w wypadkach, określonych przez ustawę. Postępowanie likwidacyjne i upadłościowe przeprowadza się według przepisów ustawy.

VIII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

§ 54.

Pierwsze Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni i Zjazd Delegatów Centrali zostaną zwołane zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu najpóźniej w ciągu roku 1949.

§ 55.

Do czasu powołania władz Centrali w trybie przewidzianym w statucie, uprawnienia Zjazdu

Delegatów, przewidziane w § 20 lit. a), e) statutu przysługują Radzie Nadzorczej, powołanej przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Powołany przez Radę Nadzorczą Zarząd Centrali ma prawa i obowiązki Zarządu, określone ustawą i statutem.

§ 56.

Na okres, do czasu dokonania przez Okręgowe Zgromadzenia Spółdzielni wyborów członków Rad Okręgowych — Rada Nadzorcza Centrali może powołać członków Rad Okręgowych w liczbie przewidzianej w § 42 statutu.

Powołane w ten sposób Rady Okręgowe mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w statucie.

UCHWAŁA ZARZĄDU C. Z. S.

z dnia 11.6.1948 r.

W SPRAWIE PRZYDZIELENIA DO CENTRALI RÓŻNYCH SPÓŁDZIELNI HANDLOWYCH ORAZ SPÓŁDZIELNI PRACY I RÓŻNYCH

1. „Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia przekazać funkcje rewizyjno - instrukcyjne oraz związane z nimi czynności organizacyjne szkoleniowe i propagandowe, wykonywane przez Wydział Spółdzielni Handlowych Z.R.S., wobec różnych spółdzielni handlowych następującym centralom:
 - a) Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ wobec spółdzielni plantatorów tytoniu i różnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska“;
 - b) Centrali Spółdzielni Spożywców „Spółem“ — wobec spółdzielni młodzieżowych, spół. sprzętu sportowego, spół. sprzętu myśliwskiego, spół. o asortymencie mieszanym,
 - c) Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich — wobec spółdzielni księgarsko - papierniczych,
 - d) Związkowi Spółdzielni Wytwórczych i Pracy — wobec spółdzielni farmaceutycznych, spół. chemicznych, spół. lekarzy i weterynarzy, spół. różnych innych,
2. Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego akceptuje przekazanie funkcji rewizyjno-instrukcyjnych oraz związanych z nimi czynności organizacyjnych, szkoleniowych i propagandowych, wykonywanych dotychczas przez Wydział Spółdzielni Pracy i Różnych Z.R.S. następującym centralom:
 - a) Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ wobec spółdzielni zdrowia i spółdzielni elektryfikacyjnych,
 - b) Związkowi Spółdzielni Wytwórczych i Pracy — wobec następujących spółdzielni przemysłowych, nie zrzeszonych w Centrali „Solidarność“:
spółdzielnia przemysłu mineralnego, metalowego, elektrotechnicznego, precyzyjnego i optycznego, chemicznego, włókienniczego, skórzanego, drzewnego, odzieżowego;
 3. Co do pozostałych spółdzielni, obsługiwanych dotychczas przez Wydział Spółdzielni Pracy i Różnych Z.R.S., Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia przekazanie:
 - a) Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich — spółdzielni szkoleniowych, oświatowych, domów ludowych i czytelní, naukowych i sztuki (artystów, plastyków, muzyków), prasy i wydawnictw, widowiskowych,
 - b) Spółdzielczo - Państwowej Centrali Rybnej — spółdzielni rybackich,
 - c) Spółdzielczo - Państwowej Centrali Mięsnej — spółdzielni rzeźników i wędliniarzy, spół. przemysłu mięsnego,
 - d) Centrali „Solidarność“ — wszystkich spółdzielni żydowskich, zrzeszonych dotychczas w tej Centrali,
 - e) Centrali Spółdzielni Mieszkaniowych — spółdzielni mieszkaniowych (budowy i użytkowania osiedli) oraz Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego,
 - f) Spółdzielczo - Państwowej Centrali Rzemieślniczych Spółdzielni Cechowych — spółdzielni pomocniczo - rzemieślniczych,
 - g) Związkowi Spółdzielni Wytwórczych i Pracy — wszystkich pozostałych spółdzielni pracy i różnych, tzn. spółdzielni przemysłu papierniczego, poligraficznego, instrumentów muzycznych, przetwórstwa rolnego i spożywczego, chłodniczego, domowego, artystycznego i zdobniczego, gospodniego, farmaceutycznego, fryzjerskiego i kosmetycznego, prania i farbowania bielizny

- i odzieży, czyszczenia mieszkań, oraz przemysłu różnego, spół. przemysłu (łącznie z wytwórniami materiałów budowlanych), spół. spedycyjno-przewozowych, spół. różnych zajęć (handlowych, lekarzy i weterynarzy, pracy inżynierskiej i innych),**
4. Postanowione niniejszą uchwałą przekazanie spółdzielni oraz obsługujących je

pracowników powinno być zakończone w terminie do dnia 30 czerwca 1948 r.

5. Związek Spółdzielni Wytwórczych i Pracy powoła w ramach swego Wydziału Rewizyjno - Instrukcyjnego autonomiczne działy dla obsługi:

- a) spółdzielni przemysłu budowlanego,
- b) spółdzielni spedycyjno - przewozowych.

KOMUNIKATY WYDZIAŁÓW C.Z.S.

Z Wydziału Organizacyjnego

W sprawie walki z analfabetyzmem.

Ministerstwo Oświaty pismami z dnia 22.V.1948 r. Nr V.-WA-811-48 i z dnia 29.V.48 r. — Nr V./VA/812/48 zwróciło się do nas z prośbą o współdziałanie przy rejestracji analfabetów i półanalfabetów oraz przy organizowaniu kursów początkowej nauki czytania i pisania w roku szkolnym 1948/49.

Celem koordynacji walki z analfabetyzmem została powołana przy Ministerstwie Oświaty Centralna Rada Społeczna do Zwalczenia Analfabetyzmu oraz Rady Wojewódzkie przy Kuratoriach Okręgów Szkolnych i Powiatowe — przy Inspektoratach Szkolnych.

W związku z powyższym:

1. Delegatury Wojewódzkie CZS są proszone o nawiązanie bezpośredniego kontaktu z Wojewódzkimi Radami Społecznymi do Zwalczenia Analfabetyzmu (Kurat. Okręgu Szkoln. Wydział Oświaty Dorosłych), a Zarządy Powiatowych Związków Gminnych Spółdzielni — z Powiatowymi Radami (Inspektorat Szkolny, podinspektor oświaty dorosłych) celem zapoznania się z wytycznymi Ministerstwa Oświaty i wzięcia udziału w planowaniu i realizacji wymienionych wyżej akcji oraz w razie potrzeby — celem przesłania odpowiednich instrukcji i wytycznych do spółdzielni w terenie.
2. Komisje Społeczno - Wychowawcze Rad Nadzorczych oraz Zarządy wszystkich spółdzielni, szczególnie Gminnych Spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej“ i spółdzielni spożywców w miastach i osiedlach robotniczych — są proszone o nawiązanie bezpośrednich kontaktów z kierownikami szkół podstawowych na swoim terenie celem współdziałania z nimi tak w zakresie rejestracji analfabetów i półanalfabetów z pośród członków, jak i organizacji kursów.
3. Pracownicy spółdzielni, którzy mogą się podjąć początkowej nauki czytania i pisania są proszeni o zgłoszenie swej współpracy do kierowników szkół, przy których będą organizowane kursy.
4. W akcji zwalczania analfabetyzmu biorą równocześnie udział partie polityczne, związki zawodowe, młodzież zorganizowana i Liga Kobiet. Kursy będą organizowane i — pod pedagogiczną opieką Inspekto-

ratów Szkolnych — prowadzone wspólnie.

W związku z tym spółdzielnie nie powinny organizować kursów osobnych. W wypadkach uzasadnionych, dla członków — analfabetów spółdzielnia może organizować kursy osobne za zgodą właściwego Inspektoratu Szkolnego.

Wyrażamy przekonanie, że wszystkie spółdzielnie w Polsce wezmą udział w akcji z analfabetyzmem.

Z Biura Prawnego.

O sposobie udawadniania przez podatników przychodów gotówkowych.

Komunikujemy, że otrzymaliśmy z Ministerstwa Skarbu pismo, którego treść jako obowiązującą także spółdzielnie poniżej podajemy.

„Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę, że w wykonaniu przepisów dekretu z dnia 14 kwietnia 1948 r. o sposobie udawadniania przez podatników przychodów gotówkowych (Dz. U.R.P. Nr 21, poz. 141) ukaże się w jednym z najbliższych numerów Monitora Polskiego oraz Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu zarządzenie Ministra Skarbu o wprowadzeniu dla niektórych grup podatników obowiązku udawadniania przychodów gotówkowych kwitami z bloczków kasowych urzędowego nakładu oraz wręczania płacącym oryginalnych egzemplarzy tych kwitów.

Z dniem 1 lipca 1948 r. obowiązek ten obejmuje:

1) na terenie m. st. Warszawy oraz miast Łodzi, Krakowa, Poznania, Katowic, Bytomia, Chorzowa, Gliwic, i Sosnowca — wszystkich podatników prowadzących księgi handlowe.

2) na obszarze całego Państwa następujących podatników, wykonujących zajęcia zawodowe: lekarzy, lekarzy weterynarii, lekarzy dentystów i techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarzy dyplomowane, adwokatów, notariuszy, obrońców sądowych, inżynierów oraz techników.

Dla podatników, prowadzących księgi handlowe, przewidziane są bloczki kasowe koloru białego, dla podatników, prowadzących księgi podatkowe — w innym kolorze.

Bloczki kasowe sprzedawać będą z końcem czerwca br. na podstawie odpowiedniej deklaracji, właściwe urzędy skarbowe (rewizyjne) po cenie ustalonej przez Ministerstwo Skarbu.

Niewypełnienie przez podatnika obowiązku wystawienia kwitu oraz wręczenie go płatcyemu podlega karze pieniężnej porządkowej do kwoty 30.000 zł oraz może spowodować uznanie ksiąg podatnika za nieprawidłowe i pominięcie ich jako dowodu przy ustalaniu podstaw opodatkowania.

Komunikując powyższe Ministerstwo Skarbu prosi o rozpowszechnienie treści niniejszego pisma wśród odpowiedniej grupy podatników.

Dalszy komunikat w sprawie bloków kasowych podamy po ukazaniu się zarządzenia Ministra Skarbu, o którym wyżej mowa.

Adresy Central Spółdzielni:

1. Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” Warszawa, Grażyny 15.
2. Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem” — Warszawa, Grażyny 13.
3. Centrala Spółdzielni Mleczarsko - Jajczarskich — Warszawa, Hoża 51.
4. Centrala Spółdzielni Pracy — Warszawa, Nowy Świat 64.
5. Centrala Gospodarcza Spółdzielni Ogrodniczych — Warszawa, Piusa XI 66-a
6. Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność” — Warszawa, Nowy Świat 58.
7. Centrala Spółdzielni Mieszkaniowych — Warszawa, Kopernika 30.
8. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego — Warszawa, Warecka 11-a
9. Centrala Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich — Warszawa, Kopernika 30.

Errata do Nr 1-go „Monitora Spółdzielczego”

Na skutek dodatkowych poprawek, wprowadzonych przez Sejm w dniu 16 czerwca br. oraz poprawek redakcyjnych Dziennika Ustaw R.P. i przeoczeń korektorskich własnych w tekście, ogłoszonych przez nas w Nr 1 „Monitora Spółdzielczego” należy wprowadzić następujące zmiany:

1) W Ustawie z dnia 21.V.48 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni należy poprawić:

- W art. 12, 14, 19 i 44 słowo „wypadek”, na „przypadek”;
- w art. 15 po słowach „Ligi Kobiet”, wstawić punkt 2) jako nowy ustęp;
- w art. 22 p. 1. wiersz 2 zmienić „mającym” na „mających”;
- w art. 34 p. 2 w 2. zmienić „Ministerstwa” na „Ministra”, a w. 4 zamiast „postanowieniom”, ma być „przepisom”;
- w art. 33, koniec p. 3, zamiast „rejestr handlowego danej centrali” ma być „rejestr spółdzielni”;
- w art. 43 w. 4 zamiast „członków wówczas”, ma być „członków tylko wówczas”;
- w art. 44 w. 3 od dołu, skreślić słowo „prawidłowo”.

2) W Ustawie o Centralach Spółdzielczo - Państwowych:

- w art. 4 słowo „Postanowienie” zmienić na „Przepisy”;
- w art. 5 p. 4, ostatnie 4 słowa zamienić na „rejestrze spółdzielni”;
- w art. 10 p. 5 skreślić słowa „Centralnego Związku Spółdzielczego”.

3) W Ustawie o Przedsiębiorstwach Państwowo-Spółdzielczych:

- w art. 4 p. 1 w. 5 zmienić „przekładać” na „przedkładać”.

TREŚĆ Nr 1 „MONITORA SPÓŁDZIELCZEGO”

z dnia 20 czerwca 1948 r.

Od Zarządu Głównego C. Z. S. — Ustawa z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni — Ustawa o Centralach Spółdzielczo-Państwowych. — Ustawa o Przedsiębiorstwach Państwowo-Spółdzielczych. — Uchwała Rady Ministrów o nadaniu statutu C. Z. S. z dn. 9 czerwca 1948 r. — Statut C. Z. S. — Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1948 r. w sprawie powołania Naczelnej Rady Spółdzielczej — Uchwały Rady Głównej Związku Rewizyjnego z dn. 4 — 5.VII. 1947 r. — Tezy II-go Zjazdu „Społem” z dnia 25 — 26.XI. 1947 r. — Uchwała Rady Głównej Związku Rewizyjnego z dn. 7.IV. 1948 r. — Uchwała Sejmiku Spółdzielczego z dn. 8. IV. 1948 r.

Prenumerata roczna zł 1.200 —, numer pojedynczy zł 50 —. Konto PKO. W-wa I-7560 „Monitor Spółdzielczy”.

Adres: Warszawa, Kopernika 30, tel. 8-51-91 (wewn. 49).

Redaguje Komitet. Wydawca: Centralny Związek Spółdzielczy — Biuro Wydawnicze, Rob. Sp. Wyd. „Prasa”, Zakł. Graf., Warszawa, Smolna 12. F